



bservant

26

Jaargang 13, 18 maart 1993

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • adres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-883174

Inhoud

De Rijkshogeschool Maastricht heeft haar studentendecaan voor onbepaalde tijd teruggetrokken. De samenwerking met de Rijksuniversiteit Limburg kostte naar verhouding meer dan zij opleverde. De hbo-decaan kreeg voornamelijk RL-studenten op zijn spreekuur, terwijl de eigen studenten niet aan hun trekken kwamen. Simpelweg omdat zij door de slechte voorlichting niet eens wisten dat er een centraal decanaat bestond.

(pagina 3)

De student die graag op de hoogte is van zijn rechten en plichten, hoeft vanaf augustus niet meer allerlei papiermassa's door te ploegen. Want in augustus is het zover, dan moet hij overal liggen. Het handzame studentenstatuut waarin alle rechten en plichten van de student zwart op wit staan. De instelling die zich beperkt tot het bijeenvegen van bestaande regeltjes en deze vervolgens keurig intikt op de tekstverwerker, zal niet door de minister op de vingers worden getikt. Studenten die echter graag willen dat wat extra regels worden opgenomen, zullen dat binnen de eigen instelling moeten bevechten. (pagina 9)



College van bestuur haalt bakzeil met strategisch plan

Facultaire herindeling van de baan

De grootscheepse facultaire herindeling die het college van bestuur vorig jaar nog voorstelde, is van de baan. Dat blijkt uit de jongste bijgestelde versie van het strategisch plan. Ook het begrip 'Europese universiteit' is verdwenen. Wat resteert is de keuze om de 'profielkenmerken' van deze universiteit, het onderwijssysteem en de internationalisering, verder te ontwikkelen. Ook het voornemen om uit te groeien tot 10.000 studenten staat nog overeind.

De kwaliteit van onderwijs en onderzoek verdient de grootst mogelijke aandacht, het onderwijssysteem moet behouden en verbeterd worden, de internationalisering dient te worden doorgezet, en de universiteit moet blijven streven naar groei. Dat zijn de belangrijkste elementen in de laatste versie van het strategisch plan 1992-2000. Na drie eerdere versies is deze "nadere stellingname" van het college in principe de voorlaatste. Als de reacties van faculteiten en universiteitsraad hierop binnen zijn, zal tegen de zomer "een document van beperkte omvang" worden opgesteld met daarin de "gemeenschap-

pelijke koers van de RL voor de komende jaren", schrijft het college aan de U-raad en de faculteitsbesturen.

Het stuk valt niet alleen op door de veel bescheidener ambities dan voorheen, maar ook door een uitermate verzoevende toon jegens de faculteiten. Uit die hoek was scherpe kritiek gekomen op eerdere plannen om de organisatiestructuur van de universiteit duchtig overhoop te halen. Bijna driekwart van de nota is nu besteed aan een uitvoerig, soms bijna deemoedig antwoord op alle facultaire bezwaren.

Precies een jaar geleden verscheen de eerste proeve onder de naam 'Aanzet voor het tweede strategisch plan van de RL', dat het oude plan uit 1987 zou moeten vervangen. Het bevatte een pleidooi voor een universiteit naar Europees model, opgebouwd langs de lijnen van de klassieke wetenschappelijke disciplines. In eerste instantie was die monodisciplinariteit zo drastisch doorgevoerd dat de faculteit der gezondheidswetenschappen (GW), immers geen echte discipline, uit het schema was verdwenen. Luidkeels protest van GW leidde tot een aanpassing: naast de zes beoogde faculteiten (deels oude, deels nieuwe, zoals 'Sciences') verscheen er een zevende op het toneel, Health Sciences. Dat gebeurde in de tweede nota ("Vervolg op de aanzet.etc."), die uitsluitend onder bestuurders is verspreid. In de zomer van 1992 verscheen tenslotte de derde versie

onder de verrassende benaming "Eerste concept strategisch plan".

De toon van de nota's werd, net als de titels, allengs weifelender naarmate de facultaire reacties pinniger waren. Want ook al had gezondheidswetenschappen nu haar plaats onder de zon weten te bevechten, belangrijke stukken van de rest van het verhaal werden nog steeds niet geaccepteerd. De meeste faculteiten bleven kritisch over het concept van de disciplinair georganiseerde 'Europese' universiteit. Als men zich er al iets bij voor kon stellen, werd op zijn minst het nut ervan betwijfeld. Verder voelde men er weinig voor om eigen medewerkers die toevallig een ander vakgebied beoefenen, kwijt te raken aan een nieuwe faculteit. Want dat was de bedoeling: sociologen bij Social sciences, natuurkundigen in de Science Faculty, en zo verder. Een belangrijk bezwaar gold ook de gedachte dat er nieuwe faculteiten werden geschapen zonder een bijbehorende 'vulling' in de vorm van nieuwe studierichtingen. In eerste instantie hield het college vast aan deze volgorde, later nam het gas terug door "synchronisatie van beide processen" te bepleiten. Nu, in de vierde versie, heeft het college volledig bakzeil gehaald. "De RL gaat hierin (...) een pragmatische koers varen", heet het in de paragraaf die aan de instellingsstructuur is gewijd. Blauwdrukken zijn uit den boze. Als er nieuwe initiatieven zijn zal er rustig naar een passende organisatievorm worden gezocht.

Misschien een nieuwe faculteit, misschien iets anders, men ziet wel. Als er straks een 'ontwikkelfaculteit' is, een nieuwe faculteit der algemene wetenschappen, kan alles wat niet in de boezem van andere faculteiten wordt bedacht en gekoesterd, daar wellicht tot wasdom komen. Overigens betekent het nieuwe pragmatisme van het college niet dat de gedachten over een andere facultaire indeling geheel vergeten zijn. Tijdens de vergadering van een universiteitsraadscommissie jostleden maandag gaf collegelid dr. K. Dittrich te kennen het nog steeds een "goed denkmodel" te vinden. En ook al verwerpt de faculteit der gezondheidswetenschappen in felle bewoordingen de vrijages van geneeskunde om tot een fusie te komen, Dittrich zag wel iets in het idee. "Voor mij is het niet ondenkbaar dat er een faculteit der gezondheidswetenschappen zal ontstaan waarin medicijnen een afstudeerrichting is", zei hij. "Maar zoiets moet dan wel een natuurlijke ontwikkeling zijn. Dat moet je niet forceren."

Verdiepen

Nu de angel van de herindeling uit de plannen is gehaald blijkt er een grote mate van overeenstemming te zijn over de resterende ideeën in de nota. Het college heeft de kritiek ter harte genomen dat het

Het junkenparkje onder de Wilhelminabrug van Maastricht. Vorige week werd het bezocht door de Amerikaanse professor A. Valdez, beter bekend als het drugsgeweten van de VS. Hij liep wat rond, sprak met mensen uit de scene en prees intussen de Nederlandse benadering van het drugsprobleem. "Jullie zien een junk als iemand die ziek is, wie zien hem als een crimineel die je op moet sluiten." (foto Nelis Tutkey)

(vervolg op pagina 3)

Rijkshogeschool Maastricht zet samenwerking met studentendecanaat op laag pitje

De Rijkshogeschool Maastricht heeft haar studentendecaan voor onbepaalde tijd teruggetrokken. De samenwerking met de Rijksuniversiteit Limburg kostte naar verhouding meer dan zij opleverde.

"Het is misschien wat zwaar uitgedrukt, maar wij telden niet echt mee", legt drs. H. Delnooz, secretaris van het college van bestuur van de RHM, uit. "Onze decaan werd vooral gebruikt voor RL-studenten, terwijl onze eigen studenten niet aan hun trekken kwamen." Daarom besloot het bestuur van de RHM afgelopen december het samenwerkingscontract met de RL op te schorten en de eigen decaan terug te halen.

In juni 1990 sloot de studentendecaan van de RHM, G. Bergers, zich aan bij zijn collega's van de universiteit. Samen zouden ze voortaan de studenten van beide instellingen helpen met hun vragen over militaire dienstplicht, verlenging van inschrijvingsduur, het beroep op de hardheidsclausule en natuurlijk hulp bieden bij persoonlijke problemen. Samenwerking zou voor beide partijen gunstig zijn. De hogeschool had, zoals alle hbo-instellingen, nog weinig ervaring met een centraal studentendecanaat. Voorheen klopten de hbo-studenten aan bij een docent die naast zijn onderwijstaak ook nog voor een aantal uurtjes per week tot decaan was gebombardeerd. Die combinatie bleek door steeds weer veranderende wetgeving veel te zwaar. Toen de minister van onderwijs besloot om de hbo-instellingen op dit terrein financieel bij te staan werd in 1989 de eerste full-time studentendecaan aan-

gesteld. Men lonkte meteen naar de universiteit, die een jarenlange ervaring met een centraal decanaat heeft. De RL zag een versterking wel zitten, zeker omdat haar studentendecanen al regelmatig hbo-studenten op hun spreekuur troffen.

In de praktijk verliep de samenwerking echter anders dan de RHM had verwacht. Het begon al met de inzet van personeel. Die werd hoe langer hoe ongelijker. De Rijkshogeschool, na de fusie met de opleiding tolk-vertaler momenteel goed voor 3300 studenten, leverde 1 fte. De universiteit, die inmiddels het dubbele aantal studenten onder haar hoede heeft, bracht in eerste instantie drie parttimers in (totaal slechts 1,5 fte). Daarnaast verzorgde de dienst studentenzaken van de RL de huisvesting en zegde hij toe de Rijkshogeschool desgevraagd te adviseren over het beleid op het gebied van studentenvoorzieningen.

Na verloop van tijd bleven er nog twee parttimers van de RL over (samen 0,7 fte), omdat nummer drie werd belast met coördinerende taken elders binnen de dienst. Gevolg was een onderbezetting van het decanaat en een verhoogde werkdruk voor hbo-decaan Bergers.

Daarnaast trof deze op zijn spreekuren voornamelijk studenten van de universiteit. De hbo-ers, niet gewend aan een centraal decanaat, konden de weg naar het Oud Gouvernement niet vinden. Ondanks allerlei afspraken, werd geen enkele actie ondernomen om hen van het bestaan op de hoogte te brengen.

Meningsverschil

Oorzaak van dit falen is volgens Bergers niet de inzet van de medewerkers van de

RL. "Die hebben hun hart op de juiste plaats zitten en zetten zich in voor de studenten." Boosdoener is volgens hem eerder het personeelstekort waarvoor maar geen oplossing kwam. Op de achtergrond speelt een principiële meningsverschil tussen het hoofd en de medewerkers over de vraag wat een decanaat in moet houden. De decanen zelf vinden dat hun taak breder is dan de individuele 'counseling' die het college van bestuur en het hoofd van de dienst voor ogen staat. "Wij willen niet alleen met een zakdoekje en een flesje eau de cologne op de gang zitten en wachten tot de studenten komen. Wij moeten ook onze vakliteratuur bijhouden, meedraaien in het landelijk circuit en natuurlijk beleidsadviezen geven", legt de coördinator van het decanaat en tevens decaan, H. de Bruin uit. En dat kost meer tijd, en dus ook meer decanen. Verder was de vaak slechte communicatie tussen het huidige diensthoofd en de decanen ook niet bevorderlijk voor het functioneren van de afdeling. Decaan J. Creemers: "We hebben bijvoorbeeld via de wandelgangen moeten horen dat het contract met de RHM is opgeschort. En officieel heb ik nog steeds niet vernomen dat Bergers weg is." Afspraken werden afgezegd of uitgesteld waardoor van snel inspelen op structurele problemen bij studenten geen sprake was.

Het ad interim hoofd van de dienst studentenzaken van de Rijksuniversiteit Limburg, drs. B. Niessen, wimpelt de kritiek weg. Sinds januari, vlak na het vertrek van Bergers, is het personeelstekort opgeheven omdat een extra medewerker van studentenzaken helemaal is vrijgemaakt voor het decanaatswerk en de coördinatie daarvan.

En wat die communicatiestoornissen betreft, het kan zijn dat er wat problemen zijn opgetreden omdat diezelfde coördinator ziek is geworden. Daardoor zijn misschien bepaalde mededelingen niet doorgekomen, denkt Niessen.

Dat de RHM teleurgesteld was over het resultaat van de samenwerking, kan hij wel begrijpen. Maar van opschorting van het contract is volgens hem geen sprake. Hij bagatelliseert de problemen door er op te wijzen dat het alleen gaat om een "ruimtelijk uit elkaar gaan". Bij ziekte of vakantie blijven de decanen elkaar toch vervangen. (Op dit moment vervangt Bergers inderdaad een middag in de week zijn zieke RL-collega.) Dat is dan ook het enige waarin nog iets van een officiële samenwerking zichtbaar is, concluderen de RL-decanen, die trouwens niet op de hoogte zijn gebracht van deze vervangingsregeling. Van officieel overleg tussen de decanen is geen sprake meer en de uitwisseling van informatie gebeurt alleen bij de gratie van de goede onderlinge verstandhouding.

Wat diensthoofd Niessen ook mag beweren, volgens de secretaris van het college van bestuur van de RHM is het contract wel opgeschort. En wat hem betreft blijft dat ook zo, tot duidelijk is wat de taken van een decanaat zijn, de RL meer personeel inzet en de effectiviteit van het decanaat voor de Rijkshogeschool verzekerd is.

Riki Janssen

Strategisch plan

(vervolg van voorpagina)

te weinig aandacht had besteed aan de consolidatie en verdieping van het bestaande. En dus behelst de kern van de nota nu voornemens om de kwaliteit van onderwijs en onderzoek stelselmatig te gaan bewaken, en om het probleemgestuurde onderwijs en de internationalisering, beide betiteld als 'profielkenmerken' van de RL, te versterken. Op al deze punten ziet het college al een consensus in de instelling.

Datzelfde geldt de uitbouw, de noodzaak tot groei. Het streven is gericht op tienduizend studenten op afzienbare termijn. Ook daarvan constateert het college enigszins vergenoegd dat iedereen het daar wel over eens is. Toch valt hier wel iets op af te dingen. De juridische faculteit schreef expliciet dat ook met de huidige omvang deze instelling wel stand zou kunnen houden in het universitaire bestel. Mits zowel onderwijs als onderzoek van hoge kwaliteit zijn, dat wel. Ook bij de economie leeft de gedachte dat 'goed' beter is dan 'groot', zoals blijkt uit de conceptreactie van het faculteitsbestuur op de jongste collegenota. In die reactie, die nog goedkeuring behoeft van de faculteitsraad, spreekt het bestuur zijn waardering uit voor de begripvolle houding van het college jegens de faculteiten, maar legt het tegelijk de vinger op een paar zere plekken van de jongste strategienota. Het gaat dan om het ontbreken van echte prioriteiten, om het gebrek aan concrete plannen en aan berekeningen wat die plannen zouden gaan kosten. De faculteit vreest dat volstrekt nieuwe studierichtingen heel wat duurder zullen uitvallen dan datgene wat vanuit de bestaande faculteiten groeit.

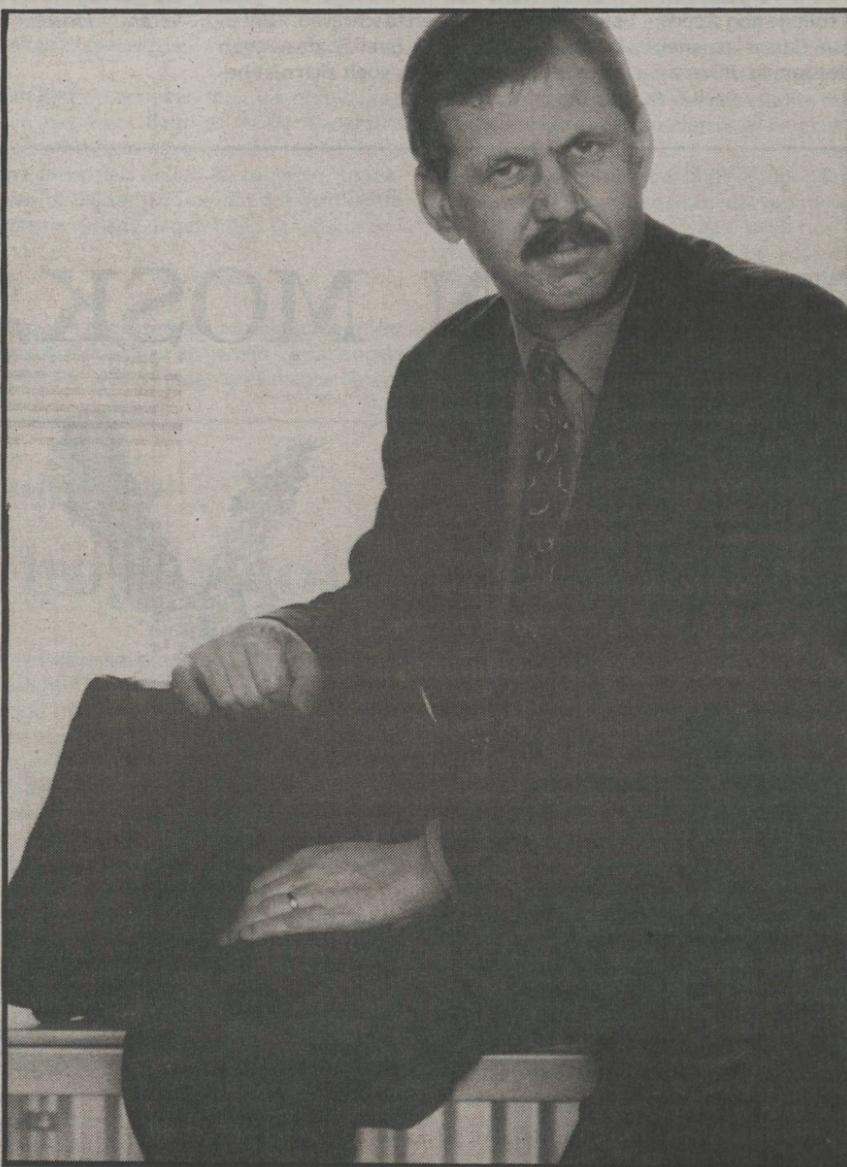
Ook uit andere hoek klinkt het verwijt dat de nota wel mooie vergezichten schetst waar bijna iedereen het van harte mee

eens kan zijn, maar dat verzuimd is om de weg daar naartoe aan te geven. Leden van de U-raadscommissie lieten zich afgelopen maandag in die zin uit. Als remedie werd voorgesteld dat het college de faculteiten een beetje achter de broek gaat zitten: die moeten maar laten zien wat voor activiteiten ze ontplooiën op het terrein van de uitbouw. Voorkomen moet worden dat men het vrijblijvend met elkaar eens is en er vervolgens niets gebeurt, waarschuwde een commissielid. Het college is het daar mee eens. Dr. K. Dittrich, die de strategienota in de universiteitsraadscommissie verdedigde, liet weten dat wat hem betreft de hele universiteit "mee zal moeten doen met de invulling".

Zoiets klemt des te meer omdat de groei van de instelling voor een belangrijk deel moet voortborduren op bestaande studierichtingen, betoogde Dittrich. Weliswaar staan de oude uitbouwlijnen uit de allereerste strategienota van 1987, cultuur en technologie, nog steeds overeind, maar dat heeft nooit betekend dat de groei uitsluitend in die richting gezocht zou moeten worden.

De volgende stappen in de strategiedebat, erkende Dittrich, zullen dus op het terrein van de concretisering van de plannen moeten liggen. Ook als het gaat om het onderwijssysteem. De discussie die aangezwengeld had moeten worden door de nota 'Leren te leren' van 1991 is een beetje in het slop geraakt, gaf hij toe. Het college zal pogen die daar weer uit te trekken.

Wammes Bos



CvB-lid Dittrich: „De hele universiteit moet meedoen met de invulling” (foto Franco Gori)

Christelijke werkgevers: geef TU-student afstudeerprijs

"Als televisiespotjes niet meer helpen, dan maar via de portemonnee." Onder dat motto deed de christelijke werkgeversorganisatie NCW deze week suggesties om studenten te stimuleren tot een technische studie. Gunstiger studiefinanciering, een lager collegegeld, of een premie bij het afstuderen moeten schoolverlaters over de streep trekken.

De NCW zegt dit in een deze week uitgebrachte brochure met 'actiepunten' voor het industriebeleid. De organisatie meldt daarin enerzijds dat de overheid behalve bij DAF en Fokker de komende tijd bij nog

meer bedrijven reddend zal moeten optreden. Aan de andere kant houdt men vast aan de bijna drie jaar geleden opgestelde voorspelling dat in ons land een tekort van 60.000 technici en 12.000 beta-onderzoekers te verwachten is. Men vindt dat er meer moet gebeuren om dat tekort te voorkomen. Ook op het gebied van het onderzoek formuleert het NCW een aantal wensen, met een sterke nadruk op techniek. Bedrijven kunnen bestuurlijk meer betrokken worden bij de technische universiteiten. De TU's moeten tot betere taakverdeling in hun onderzoek komen (voorbeelden: verbrandingsmotoren en technische keramiek). Verder moet minister Ritzen volgens het NCW universitair onderzoeksgeld verschuiven naar de bètarichtingen, en een stuk sneller dan met de stapjes van 3 procent (of 50 miljoen) per jaar die hij de komende jaren maximaal

mogelijk acht. Eenzelfde boodschap heeft de NCW voor onderzoeksfinancier NWO - die nu al tot verdriet van veel alfa- en gammawetenschappers ongeveer tachtig procent van haar budget aan bèta-onderzoek besteedt. De werkgevers spreken speciaal hun steun uit voor de stichting technische wetenschappen (STW). Deze zou niet alleen een "verregaand" verhoogd budget verdienen, maar moet ook voor andere vakgebieden als voorbeeld gelden voor hoe het bedrijfsleven bij het onderzoek betrokken wordt. Op de kritiek die vanuit de TU's regelmatig klinkt op het naar verhouding zeer grote budget van FOM, de NWO-dochter voor natuurkunde (met name kern- en hoge energiefysica), gaat de NCW-brochure overigens niet in.

HOP/Frank Steenkamp

Opinies tijdelijk ongewenst in Eindhovens universiteitsblad

Zolang er geen nieuwe hoofdredacteur is aangesteld, moet het Eindhovense universiteitsblad Cursor zich beperken tot "zakelijke" berichtgeving. Aan opiniërende bijdragen van de redactie heeft het college van bestuur "geen behoefte".

Deze opvallende afspraak is gemaakt tussen het college en hoofdredacteur Jan Ummels, wiens schorsing is opgeheven. Ummels treedt terug zodra er een opvolger voor hem is gevonden. Volgens een woordvoerder staat het college nog steeds achter het plan om van Cursor zo snel mogelijk een meer professionele universi-

teitskrant te maken. Dat kan echter pas als de nieuwe redactie is geworven. Nu wordt Cursor volgeschreven door Ummels, een freelance redactie-assistente en een handvol studenten en freelancers. Vooralsnog verschijnt Cursor in een "minimaal noodzakelijke omvang" om de lezers te blijven voorzien van mededelingen over de universiteit en "zakelijke" nieuwsberichten, aldus de woordvoerder. "Cursor heeft nu de status van een mededelingenblad." Freelancers mogen hun series nog wel afronden. Volgens Ummels is er ook ruimte voor "zakelijke reportages" over bijvoorbeeld symposia. Ummels heeft ingestemd met de wens van het college om geen opiniërende bijdragen te schrijven. "In een blad van 12 pagina's geef ik daar geen prioriteit aan." Ummels voelt zich niet be-

knot in zijn redactionele vrijheid. "Cursor verkeert in een overgangsfase. De universiteitsraad is hiermee akkoord gegaan. Moet ik dan soms ontslag nemen?" Waarnemend voorzitter van de redactieraad prof.dr. F. Sluiter noemt de afspraak "niet gelukkig" maar "wel voorstelbaar" gezien de omvang van de redactie. "Een van de functies van Cursor is om bij te dragen aan de meningsvorming binnen de universiteit. Ik zal er nauwlettend op toezien dat dat mogelijk blijft", aldus Sluiter. Als Ummels akkoord is gegaan met een inperking van de redactionele vrijheid, zal hij zich daarvoor volgens Sluiter tegenover de redactieraad moeten verantwoorden.

HOP/Pieter Evelein

LENTE IN MOSKOU

CHASBOELATOV
MIKT OP
ONTLUIKENDE
KNOPPEN



R&T

Het DAF-gevoel

De tweede kamer buigt zich over het kievitset en groepen roepen dat 'koffie na de dood' ben allerminst koud laat.....

Wij krijgen daar een soort 'Nederland-gevoel' bij. Stormen in glazen water boren bij onze lage-landen mentaliteit. Schokkend nieuws daarentegen wordt soms wondersnel afgedempt. Er volgden geen kamervragen over de toonzetting van de brief die DAF-werknemers in de bus kregen, beginnend met:

Geachte meneer/mevrouw,

De aanhef van een brief (een mondelinge aankondiging van ontslag 'bleek niet mogelijk') aan werknemers met soms meer dan 30 dienstjaren. Ik krijg daar een braakgevoel van. Toen duidelijk werd, dat deze werknemers 'vanaf beden' de toegang tot het DAF-terrein werd ontzegd omdat men bang was voor vandalisme (!!!), wenste ik vurig dat sommigen van mijn medemensen na hun dood geen koffie zouden krijgen. Maar wat is de reactie: "deze procedure is algemeen gebruikelijk". Zo HOORT DAT dus. Een afscheidsceremonie? Stel je voor, wat een onzin. Een van de geïnterviewde werknemers bedankte zijn 'maten' via de radio, want hij zag geen mogelijkheid meer om ze te ontmoeten. Dertig jaar samenwerking. Geen afscheid. Geen koffietafel na de DAF.

En waar hebben die goete Brabanders het over bij Sonja Barends: over het DAF-gevoel! Secretarissen vertellen, dat ze op vakantie zwaaien naar elke passerende DAF-truc; velen doen verslag van vanzelfsprekend overwerken voor 'hun' DAF. Kom daar maar eens om. Hebben wij dat? Een RL-gevoel? ..het idee lid van een grote familie te zijn?

Geachte meneer/mevrouw,

Wij hebben u niet meer te bieden dan stank voor dank.

Geen afscheidsgeschenk. Geen speech. Zelfs geen referenties voor de ontslagenen. Men kan straks zelfs moeilijk bewijzen dat men bij DAF heeft gewerkt. Het personeelsbestand schijnt n.l. in haar geheel gewist te zijn:

Delete, Yes, Are you sure? Y/N, Yes.

De DAF-regenten lijken er niet om te malen. De gang van zaken sluit werkelijke betrokkenheid en gevoel van intense spijt om het teloor gaan van zo veel degelijke vakmanschap uit. Je vraagt je af of dit vertoon van onverschilligheid symptomatisch is voor het debacle als geheel. Heeft een bestuurlijk bord voor de kop de firma de das om gedaan? De regentenhouding van niet-willig-luisteren, geen-kritiek-kunnen-verdragen; het uitsluitend verkeren in kringen van beslissers, coordinatoren, managers en adviseurs, de vakman in de werkplaats ver achter zich latend? In de krant wordt iets dergelijks gesuggereerd, maar zoets is nauwelijks hard te maken. Intussen gaan de 'bestuurderen' wel vrijuit en worden niet persoonlijk aansprakelijk gesteld. In dit land sluit de bedrijfsleiding een collectieve verzekering af tegen de schade die ze in een bedrijf aanricht. Het bedrijf betaalt de premies. Je zou er haast een RAF-gevoel van krijgen.

Overigens is DAF geen uitzondering wat de bejegening betreft. Aan een andere universiteit in dit land ontving een universitair docent (na een ettelijke keren verlengde tijdelijke aanstelling) een brief, waarin slechts enkele zinnen werden gewijd aan de enigszins-maar-niet-belemaal-vaste aanstelling die haar nu ten deel was gevallen en een fors aantal *allinea's* aan gronden voor ontslag en de dienaangaande procedures. Toen de betreffende werknemer het hoofd van personeelszaken een briefje terug schreef met wat suggesties om een dergelijke brief wat positiever te doen klinken, waarbij zij een afschrift stuurde aan de faculteitsraad, schudde de tvoren toren op haar grondvesten. Ze werd door diverse instanties en personen op het matje geroepen. "Waar haalde ze het lef vandaan". "Hoe durfde ze lagere eenheden te passeren". De inhoud van haar reactie werd niet eens besproken.

Een secretaresse van de RL feliciteerde zichzelf maar toen ze 12 1/2 jaar in dienst was, want niemand anders kwam op het idee.

Waar moeten we het dan van hebben? Over het comfort, de huisvesting, zullen we maar zwijgen; soms 5 'wetenschappers' op één kamer. Alleen de kerstgratificatie die sommigen krijgen wegens grote inzet, wekt enige ontroering. Zowaar is onlangs het fenomeen van positief belonen, een aloud pedagogisch principe, opnieuw uitgevonden. We zullen zien. Voor de rest worden we aangesproken op 'eer en geweten', het calvinistisch verantwoordelijkheidsgevoel waar men langzamerhand aardig op inteert. Ik word er, eerlijk gezegd, wat moe van. Ik denk, dat ik maar eens een kievitsetje ga bakken.

Yvonne van Leeuwen.

Voorspellen van aantal eerstejaars blijft natte vingerwerk

Voorspelling van studenten-aantallen is moeilijk. Dat is een understatement, zo bewijst de eind februari verschenen "WO-Verdeelraming 1992". Er is gekeken hoe betrouwbaar allerlei soorten prognoses zijn. En wat blijkt? De beste voorspeller is meestal gewoon het aantal studenten van vorig jaar. Ook vooraanmeldingen zeggen vrijwel niets. Een blik in een om meer redenen ontvullend rapport.

Het is vreemd om pas in het voorjaar van 1993 prognoses voor studentenaantallen "vanaf herfst 1992" te krijgen. De feiten zijn immers al bekend. Nog gekker is het als de cijfers toch nog verschillen. Bij geschiedenis in Leiden 'voorspelt' het O&W-rapport 140 eerstejaars; in praktijk werden het er 185. En zo zijn er vele voorbeelden. Blijkbaar kan Zoetermeer zelfs het verleden niet voorspellen.

Zulk nieuws werkt op de lachspieren. Toch verdient de maker van de Verdeelraming krediet. Zijn werk is vertraagd door reorganisaties bij O&W. Het is maar een van zijn klussen en hij is in korte tijd nummer vier die ervoor verantwoordelijk is. En elke voorganger had een andere aanpak. Dat laatste geldt ook voor de landelijke totaalramingen waar hij weer van afhankelijk is; ze worden door een ander deel van het ministerie gebouwen.

Gelukkig blijken de cijfers niet het belangrijkste van zijn rapport. De kern is dat voor het eerst is gekeken naar de "onzekerheden" in de prognoses. Dat ook de eigen voorspellingen direct achterhaald zijn, is een onbedoelde illustratie van die onzekerheden. De kwaliteit van de studentenramingen staat al langer ter discussie. Dat leidde geregeld tot aanpassing in organisatie en aanpak van de prognoses, maar daarna waren de pretenties altijd weer hoog. Aandacht voor de "marges" in de voorspelling was er nauwelijks. Minister en universiteiten hadden cijfers nodig voor hun planning en begroting. En een bestuurder werkt nu eenmaal het liefst met eenduidige getallen - ook al moeten die later nog tien keer bijgesteld. Het systeem voor financiering van universiteiten dit jaar veranderd is, durven sommige voorspellers te twijfelen. Die

twijfel ontbreekt nog in de in september verschenen "Referentie"-raming 1992 die met zijn totalen voor alle onderwijssectoren de basis blijft voor de begrotingsplanning van minister Ritzen. De prognose voor het hoger onderwijs in 1995 kwam in dit stuk 6000 studenten lager uit dan een jaar eerder. Dat weerhield de voorspellers er niet van om getallenreeksen te construeren tot het jaar 2010. De waarde ervan bleek meteen al in dit studiejaar: men verwachtte een half procent minder eerstejaars, het werd een daling met zes volle procenten.

In de "Verdeel"-raming WO, die de prognoses uitsplitst naar studierichting en instelling, is zoals gezegd dit jaar wel ruimte voor twijfel. Dat komt doordat de bekostiging van de universiteiten niet meer op prognoses steunt maar op werkelijke aantallen studenten. Dit jaarlijkse tabellenboek was daarom zelfs bijna opgeheven, maar de universiteiten wilden dat het bleef bestaan - als basis voor hun eigen planning. De planners worden hardhandig van hun schijnzekerheden beroofd. Want de betrokken O&W-ambtenaar en een klankbordgroep van universitaire cijfer-aars vonden het tijd om eens de onzekerheden in de prognoses te onderzoeken. Ten eerste rekent men af met de oude, op het oog geavanceerde methode die het verwachte aantal eindexaminandi combineerde met een verwacht 'overgangsperscentage' naar het hoger onderwijs. Die aanpak is zeer bewerkelijk en hij geeft volgens het rapport gek genoeg ook slechtere voorspellingen dan door simpel te kijken naar het aantal studenten van de afgelopen jaren.

Lengte 1

Trends in eerstejaarsaantal (of: marktaandeel) worden per studie rechtlijnig doorgetrokken. Maar hoever kijk je terug om die trend te vinden? Men probeerde tijds-pannes van één, drie en zes jaar, en liet deze methodes los op het verleden. Verassend genoeg gaf voor negen van de tien studies de "lengte 1" het beste resultaat. In gewoon Nederlands leidt dat tot de ontvullende conclusie: de beste 'voorspeller' voor het eerstejaarsaantal is bijna altijd het aantal van vorig jaar. Heel soms geeft een periode van zes jaar betere resultaten. Is er dan niets intelligenter mogelijk, bijvoorbeeld met de vooraanmeldingen? De cijfer-aars menen van niet. Ze keken of de vooraanmeldingen van januari tot betere



prognose van het aantal eerstejaars kon leiden. Het antwoord blijkt ontvullend. Het ene jaar zijn er veel vroege vooraanmelders, het andere jaar minder - over het uiteindelijke aantal eerstejaars zegt het weinig.

Wil een studierichting dus weten hoeveel eerstejaars er straks komen, dan kan ze volgens de statistici maar het beste kijken hoeveel eerstejaars er dit jaar zijn. Die aanpak geeft de minste onzekerheid, namelijk: een gemiddelde fout van 31 procent. Dat laatste getal is natuurlijk ronduit schokkend. Dus voegt men voor de zekerheid toch een nuancing toe: bij 'onverwachte' daling of stijging in vooraanmeldingen kan het toch slim zijn om even te kijken of er misschien écht iets aan de hand is.

Het lijkt op een weerman die nog weinig van het weer begrijpt en de luisteraars daarom maant om ook zelf op te letten of het misschien begint te regenen, sneeuwen of bliksemen - omdat dat gemiddeld eens in de drie dagen blijkt te gebeuren.

Golven

Waarom die weerman zo weinig begrijpt, wordt duidelijker als je zijn beperkingen kent. Hij werkt louter met rechte lijnen.

Dat er golven in populariteit van veel studies zitten is hem wel opgevallen, maar hij heeft nog geen rekenmodel om die golven in te stoppen. Volgend jaar moet dat wel zo zijn. Verder zaten er (indings-) fouten in de van universiteiten verkregen studentenaantallen. Die 'ruis' maakt het voorspellen moeilijker. Ook dat moet van nu af beter. En dan is er nog het feit dat de verdeelraming ertoe veroordeeld is uit te gaan van landelijke totalen voor acht groepen studies zoals de referentieraming die eerder opstelt. Die laatste raming wordt door een van de betrokken cijfer-aars "zeer conservatief" genoemd. Ook hier valt nog iets te verbeteren.

Volgt u het nog? In een 230 pagina's dik rapport dat dit jaar misschien al in oktober verschijnt, kan men het aantal eerstejaars op dat moment voor de meeste studies nu alleen heel grof voorspellen door een jaar terug te kijken. Straks hoopt men iets meer te kunnen. Maar oktober blijft oktober. En wat heeft een universiteit op dat moment aan een dik boek met vaak strak-horizontale 'voorspellingen', waarbij erkend wordt dat ze voor latere jaren amper betrouwbaar zijn? Er valt in Zoetermeer misschien nog wat op papier te besparen.

HOP/Frank Steenkamp

Wil een studierichting weten hoeveel eerstejaars er straks komen, dan kan ze volgens de statistici maar het beste kijken hoeveel eerstejaars er dit jaar zijn.

(foto Franco Gori)

Advies van Instituut voor Onderzoek en Overheidsuitgaven

Schaf basisbeurs af, maak hoger collegegeld mogelijk

Om de bekostiging van het hoger onderwijs logisch en consistent te maken, zijn vergaande maatregelen nodig, meent het Instituut voor Onderzoek van Overheidsuitgaven (IOO). De basisbeurs moet worden afgebouwd. Het collegegeld kan variëren van 1500 tot 2500 gulden. En instellingen moeten per student niet langer dan vijf jaar een vergoeding ontvangen.

Dit voorjaar verschijnt een notitie van minister Ritzen waarin hij naar verwachting ingrijpende voorstellen zal doen voor verandering van de studiefinanciering. De grove lijnen daarvan schetste hij bij de laatste begrotingsbehandeling, eind vorig jaar: de basisbeurs wordt afhankelijk van het inkomen van de ouders en het colle-

gegeld van 27-plussers mag fors omhoog. Verder mogen alle studenten (een deel van) hun beurzen bij hem lenen, hoe arm of rijk hun ouders ook zijn.

De notitie moet een eind maken aan een reeks van incidentele ingrepen in de studiefinanciering, die elke keer weer te weinig geld opleveren. Het IOO is gevraagd voorstellen te doen voor een doelgericht, doelmatig en rechtvaardig stelsel waarin de studiefinanciering, de collegegelden en de bekostiging van de instellingen op een logische en consistente wijze met elkaar samenhangen.

Het advies van IOO geeft Ritzen enkele welkome voorzetsen voor zijn notitie, omdat het meerdere voorkeuren van de minister combineert. Zo speelt het ouderlijk inkomen een belangrijke rol bij de hoogte van de beurs van een student. IOO beveelt aan de basisbeurs geleidelijk af te schaffen. Dat levert geld op dat voor twee doelen kan worden gebruikt: kinderen van lage inkomens krijgen er een "aanvullende" beurs voor terug (in feite een inko-

mensafhankelijke beurs), die net zo hoog is als hun huidige beurs. Voor kinderen van hoge inkomens komt er geld vrij dat zij kunnen lenen, als hun ouders onvoldoende willen bijdragen in hun kosten voor studie en levensonderhoud. Zo wordt de toegankelijkheid van het hoger onderwijs volgens de onderzoekers gewaarborgd.

IOO steekt Ritzen ook een helpende hand toe in zijn streven om studenten te ontmoedigen over te stappen van hbo naar wo. De 'inefficiënte leerwegen' van deze 'stapelaars' kosten de minister veel extra geld. Dat geldt ook voor studenten die te lang in een verkeerde studie blijven hangen. Vanaf volgend studiejaar mogen de instellingen studenten bindend adviseren een studie te staken, maar vooral de universiteiten voelen daar zeer weinig voor. Beperking van de studiefinanciering tot vijf jaar vormt volgens het IOO een te lage drempel voor de diverse omwegen. Ook de instellingen moeten worden geprikkeld om studenten sneller naar een eindexamen te leiden. Daarom zouden zij voor elke

student niet meer dan vier jaar een vergoeding moeten ontvangen. Dan kan een jaar meer worden als een student overstapt naar een andere instelling. De vergoeding van eindexamen moet volgens IOO worden afgeschaft.

Tenslotte bepleit IOO een variatie in de collegegelden, waar ook Ritzen voorstander van is. Volgens onderzoeker ir. D.C. van Ingen berust de bekostiging van het onderwijs "op drijfzand". "Het ministerie heeft geen enkel idee welke kosten er worden gemaakt voor welke opleidingen." Daarom zouden instellingen hun budgetten moeten kunnen aanvullen door een hoger collegegeld te vragen. Nu bedraagt het collegegeld 1950 gulden. Dat zou tot 2500 gulden mogen oplopen, stelt het IOO. Ook een verlaging - tot 1500 gulden - moet mogelijk zijn. Voor auditoren en extraneï zouden helemaal geen grenzen moeten gelden.

HOP/Pieter Evelein

Het museum van Gevers

Met het inleveren van hun bullen stelden Klukhuhn en Vroon de positie en de status van de moderne universiteit ter discussie. Meerderen zagen hun kans schoon om hierop in te springen.

In het Forum van de Volkskrant stelde de voorzitter van het college van bestuur van de Universiteit van Amsterdam, dhr. Gevers, de 'ijzingwekkende gelijkheid van de universiteiten' aan de kaak. Hij was van mening, in zijn rol als verdediger van de grote klassieke universiteit dat tegenwoordig de academische vorming van studenten een reeds achterhaald item was door de opkomst van de massa-universiteit en vele niet-klassieke 'kundes'. De oplossing hiervoor zou zijn dat de universiteiten zich meer van elkaar zouden moeten gaan differentiëren. De 'klassieke' universiteiten die al eeuwen weten wat een Alma Mater voor de student moet betekenen, zouden zich daarom moeten richten op een brede, op klassieke leest geschoeide, ontwikkeling van de studenten. Natuurlijk zou zo'n superieure opleiding langer duren en meer geld kosten. Dat zou het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen dan moeten betalen.

Wat zou nu de reden zijn dat Gevers een pleidooi voor differentiëring van het universitaire onderwijs houdt? Is dat werkelijk omdat hij vindt dat er ten eerste een gelijkheid tussen de universiteiten is die ten tweede 'ijzingwekkend' is? En waarom moeten de vier grote universiteiten zich gaan profileren via hun 'klassieke' achtergrond?

Met lede ogen hebben de 'grote' universiteiten moeten toezien hoe de laatste jaren nieuwe universiteiten opkwamen. Deze Benjamins, waaronder onze Rijksuniversiteit Limburg startten nieuwe studies die meer en meer studenten trokken. Ze sprongen in op de behoeften vanuit de

samenleving, met name van bedrijven, overheid en studenten. Nieuwe onderwijsmethoden zoals het Probleemgestuurd Onderwijs werden door hen met succes geïmplementeerd en geëvalueerd. De klassieke universiteiten hebben de afgelopen jaren argwanend naar hun kleine zusjes gekeken. Ze bleven echter stug volhouden in het aanbieden van stoffige studies via ouderwetse studiemethoden. Dat dit op de duur gevolgen had voor de financiering van het onderwijs was een doorn in het oog van de grote broers. Daar Den Haags financiering afhangt van de

rechts ze voorbijgestreefd door innovatief onderwijs en onderzoek van de kleintjes. Ten tweede complimenteert en steunt de minister de kleine universiteiten met hun resultaten.

Binnen het universitaire broederoverleg, de VSNU, hebben ze al hun maatregelen genomen. Ook in dit verband willen ze functioneren als de grote vier die gezamenlijk zich willen profileren ten opzichte van hun jongere en kleinere familieleden. Nu nog de gegarandeerde toestroom van studenten.

Op dat terrein is Gevers er nu uit wat het middel zal zijn om het verloren marktsegment te herstellen: het doorgaan met het

wende inzichten. Maar de klassieke universiteiten gaan door op de oude manier, roepend om extra overheidsbescherming en financiering.

Door deze manoeuvre zullen de 'groten' zich daarbij meteen onbereikbaar maken voor kritische vergelijkingen met hun kleine zusjes. De klassieke en moderne universiteiten en hun bijbehorende studies zijn dan immers niet meer te vergelijken. Ze hoeven zich geen zorgen meer te maken over de evaluatie van hun stokoude onderwijsmethoden. En studeerbaarheid (zie advies commissie Wijnen) is een begrip waar je de kleine universiteiten maar mee moet lastig vallen. Nee, want zij hebben klassiek onderwijs. Dan hoeft je niet met argumenten en evaluaties te komen om te stellen waarom dit het beste onderwijs was en nog steeds is. Dan zijn de zeer kritische rapporten van de visitatiecommissies alleen maar uitingen van die verfoeilijke 'Zeitgeist'. Ritzen is veel te modern. Hij moet toch weten als voormalig student aan een klassieke universiteit hoe goed die was.

Gelukkig zal Ritzen waarschijnlijk niet luisteren naar dit achterhoedegevecht. Als Alma Pater (voedende vader) weet hij dat zijn grote zonen na zoveel eeuwen uit hun klassieke puberteit moeten stappen en moderne volwassen behoren te worden. De klassieke universiteit van Gevers lijkt meer op een museum met een oude collectie studies als Oud-Grieks, Aramese Taal en Letterkunde, Andragologie en Antropologie. Mocht hij er niet toe komen zijn museumcollectie te vernieuwen, dan moet de Universiteit van Amsterdam maar een mooi museum worden, met Gevers als trouwe suppoost.

Anton van de Vusse
Studentlid Universiteitsraad NSEM

In Stelling

De rubriek 'In Stelling' is bestemd voor iedereen die een opiniërende bijdrage kwijt wil over een onderwerp dat leeft binnen de universitaire gemeenschap. Artikelen kunnen op grond van leesbaarheid of gebrek aan actualiteit worden geweigerd. Daarom is overleg met de redactie raadzaam. Maximale lengte: drie getypte kantjes A4.

grootte van de groep instromende studenten, ging relatief meer en meer geld naar de kleinere universiteiten. Zeker nu de totale instroom van studenten in de toekomst fors lijkt de dalen, moet er broodnodig iets gebeuren om de anderen klein te houden. Bij Ritzen hoeven ze niet aan te kloppen. Die heeft onder fel protest van de grote vier besloten dertig miljoen gulden van hen afgenomen, om de kromgetrokken onderwijs/onderzoek verhoudingen van de kleintjes recht te trekken.

Met andere woorden, de grote meisjes zitten klem. Allereerst worden ze links en

geven van 'klassiek' onderwijs.

Hiermee overziet hij de potentiële studentenmarkt goed. Hij weet dat een eeuwenoude universiteit met extra geld om de student langer, op klassieke wijze, te kunnen laten studeren meer status zal hebben dan een of andere vier jaar durende 'kunde' in het oosten of het zuiden van het land. Zo zullen hij en zijn grote broers zich verzekerd voelen van een constante instroom van statusgevoelige studenten.

Dhr. Gevers en de zijnen zitten echter vast in hun eeuwenoude universitaire principes. Alom wordt geroepen om vernieu-

Het voudige zweet

Hij is groot en hij is machtig, zie je haar denken. Bewonderend, maar ook vragend kijkt ze hem aan. Hoe krijgt ze deze jongen klein? Gewoon op hem afstormen en zich aan hem vastklampen? Of is er meer overleg voor nodig om de gigantische opblaaskrokodil te bestijgen. Voorzichtig zet ze haar natte vingers in zijn vel. Meteen glijdt ze weer het water in. Het gevaarte is te glibberig. Misschien moet ze haar voeten in zijn buik zetten. Dat levert ook niets op. Na de vierde poging komt een hand haar te hulp en trekt haar met een grote zwaai bovenop de krokodil. Even triomfantelijk vanaf het beest de omgeving observeren, is er echter niet bij. Nog voor ze goed en wel zit, gaat ze weer kopje onder. Het is maandagavond kwart voor tien en het is bloedheet in zwembad 'de Dousberg'. Het bassin is in tien stukken verdeeld waarin verschillende hindernissen liggen, variërend van een brug tot een drijvende tunnel van zwarte banden. Negen teams van zowel studenten als medewerkers zullen straks die hindernissen nemen. De meesten beseffen dat een beetje oefening geen kwaad kan en rennen over de wankel brug of roetsjen van de glijbaan. Ze kunnen niet wachten. Het water lokt. Eén keer per jaar, tijdens de indoorsportweek, organiseert LV&S deze watertienkamp. Gestreden wordt om de eer en om een T-shirt. Of gewoon voor de lol, want wie vindt dit nou niet leuk? Teams die elkaar van vorige jaren of andere competitie kennen, willen elkaar de loef afsteken. Anderen doen voor de eerste keer mee of willen gewoon een plaatsje hoger dan vorig jaar eindigen. Zo hoopt Mariëlle Goossens (23) dat haar team -van de vakgroep economie van de gezondheidszorg- als één na laatste eindigt: vorig jaar werden ze laatste. Ze hebben een sterke troef ingezet: Retner Leidl, de enige hoogleraar in de competitie en een geïfend zwemmer. Met een krachtige vlinderslag en in zijn handen twee skippyballen zwemt hij in no time naar de overkant. Daar neemt zijn collega het over en zwemt terug. De bedoeling is uiteindelijk om binnen vier minuten zo vaak mogelijk heen en weer te zwemmen.

Met het team van het rekencentrum wil het niet zo goed vlotten: aan de rand van het bad staat Hans



(foto Franco Gori)

Peute (34) eenzaam te wachten op zijn collega's. De ex-badmeester had foto's gezien van de vorige watertienkamp en werd enthousiast. Zijn team, dat toen zonder hem de eerste prijs behaalde, komt nu echter niet opdagen. Gelukkig voor hem wordt hij warm onthaald in het team van medische sociologie dat zich bescheiden 'Last but not least' noemt.

In baan negen is 'Bottoms up', een team uit een studentenbuis, bezig zich een voor een door twee grote banden die op het water drijven, te wurmen. Ato Anita Sporens is bang dat haar teamgenote Iris met brilsterkte 'm'n acht' de banden niet zal kunnen vinden. Maar ook zij duikt onder en komt in de band omhoog. Met veel moeite en inderdaad bottoms up weet ze de oefening te volbrengen. Op de glijbaan poogt Tuk Tuk om al roetsjend zoveel mogelijk ballen in een ton te mikken. Het team bestaat voornamelijk uit gezondheidswetenschappers die in de omgeving van Enschede zijn geboren. Tukkers dus. Ondanks mooie bezwingingen als "tactiek, geen snelheid" wil het niet erg lukken. De meeste ballen missen het doel of stuteren er weer uit. Dat komt volgens Ilona van Meeger ("Ik kom niet uit Enschede hoor") omdat ze wel de besten zijn maar "we moeten het nog leren".

Verderop in baan 5 probeert Jan Jansen (22) van het studentenzwemteam over de brug te hollen. Op handen en voeten en met de gratie van een zeeke redt hij het net, al maakt hij een hoop water. De brug dreigt onder zijn gewicht in de diepte te verdwijnen. Voor deze oefening moet je volgens Jan 'lichtvoetig' zijn.

De grote strijd gaat dit jaar tussen Tuk Tuk en de Webusters, twee volleybalteams die ook in de zaal elkaars grootste concurrenten zijn. Tuk Tuk staat op de tweede plaats in de volleybalcompetitie, net onder de Webusters, die zich in de zaal de Netbusters noemen. Tuk Tuk wil revanche en heeft hiertoe speciaal enige zwemmers ingehuurd. Het mag niet baten. Met of zonder echte zwemmers, Tuk Tuk blijft een eeuwige nummer twee.

Rob van Kan

Prof. Avelardo Valdez, het drugsgeweten van de VS, over wel roken, maar niet inhaleren

„De hypocrisie maakt in Amerika elk drugsbeleid onmogelijk”

Het eerste wat hij doet in een vreemde stad is de scene opzoeken. Van de plaatselijke junks, hulpverleners en wetenschappers wil hij leren hoe het wel moet. Hoe het niet moet, dat weet de socioloog van de universiteit van San Antonio, Texas allang. In zijn eigen geboortestreek analyseert hij de invloed van sociale ellende op crimineel gedrag en druggebruik. „Lalo”, zoals vriend en landgenoot prof. Charlie Kaplan zijn geestverwant Avelardo Valdez Ph. D liefkozend noemt, „is de beste ter wereld op zijn terrein”. Toe maar. Aanleiding genoeg voor een gesprek met een Chicano over Chicano's, over coyotes en maquiladora, Tex-Mex, crack, methadon en schone naalden. Over Nederland en de States. Maar vooral: over hypocrisie.

Valdez' terrein zijn de Chicano's, hun sociaal-economische situatie en met name de gigantische drugsmisère die zich in deze Texaanse bevolkingsgroep van Mexicaanse oorsprong voordoet. Zijn laboratorium zijn de oude volkswijken van Laredo, een bloedheet stoffig stadje in het Zuiden van Texas. Evenveel inwoners als Maastricht (de illegalen niet meegeteld), aan een rivier die Rio Grande heet en die de grens vormt met Mexico. Op doorreis naar Rotterdam, waar Valdez de 'fourth international conference on the reduction of drug related harm' zal toespreken, was hij even de gast van de vakgroep Sociale Psychiatrie van de RL. Hoe druk hij het ook heeft, een Amerikaan vindt altijd 'plenty of time' voor een vraaggesprek, zeker als het min of meer over hemzelf gaat.

Negentig procent van Laredo's bevolking is Chicano. Ze wonen in wijken als La Azteca en La Ladrillera, „labyrinth van doodlopende en ongeplaveide straten, in hardboardhuisjes die dreigen in te storten van ouderdom en verwaarlozing”, zegt Valdez. Hij is zelf een Chicano, en dat gaf hem de gelegenheid voor zijn spraakmakende etnografische veldstudie. „Ik woonde er, sliep er, kaartte er, at er en dronk er. Narcotica-statistieken en politierapporten zijn heel bruikbaar, maar ik wilde met eigen ogen zien hoe een volk in armoede de illegaliteit induikt om te kunnen overleven.”

Maquiladora

Een derde van de bevolking van Laredo leeft onder de officiële armoedegrens. Toen de economie aan het eind van de jaren zeventig achteruit begon te hollen, besloot de Amerikaanse regering om de heffing van invoerrechten op Amerikaanse produkten die geassembleerd werden in Mexico, drastisch te verlagen. Zo konden Amerikaanse bedrijven het arbeidsintensieve in elkaar schroeven, naaien en solderen van respectievelijk nietmachines, spijkerbroeken en telefoontoestellen door Mexicanen laten doen. De Maquiladora-industry is Mexico's tweede werkgever geworden, terwijl het toch vooral Amerikanen zijn die de - meestal kleinschalige - assemblagebedrijfs bezitten. Profiteerend van een minimumloon dat twintig keer zo laag ligt als in Texas, trokken veel werkgevers weg uit Laredo, bijna de helft van de Chicano's in werkloosheid achterlatend.

„Een volk in armoede zoekt alternatieven”, zegt Valdez, „En dat werd de crimi-

naliteit. La Azteca is bekend om zijn coyotes: mensensmokkelaars. Je ziet ze daar iedere nacht opdoemen uit het struikgewas aan de oever van de Rio Grande, schichtig rondkijken en wenken. Dan volgen er een aantal volwassen, kinderen en baby's. De coyote is zelf niet ouder dan een jaar of vijftien, maar scoort wel mooi twintig tot vijftig dollar per vluchteling. In La Azteca is het de mensensmokkel, in La Ladrillera is het de handel in drugs, en langs de uitvalswegen vind je de handel in gestolen auto's.”

Drugs, drugs, drugs

Als er koffie wordt binnengebracht en Valdez het pak melk ondersteboven over de tafel leegschudt, ontsnapt hem slechts een „Shit!, I thought it was the sugar!”. Een kleine onderbreking in een wervende uiteenzetting die - typisch Amerikaans - ontdaan is van elke doodmakende nuancering. Het spreekwoordelijke maai-veld, daar loopt Valdez doorheen zonder zich te bukken: „Drugs, drugs, drugs, alle ellende kun je herleiden tot drugs. Het grote verschil met 'you guys here in Maastricht', is dat de 6000 junks in Laredo eerst gaan dealen, en dan pas gebruiken. Bij jullie gaat een junk dealen voor een 'shot', in Laredo deal je voor je boterham. De heroïne en cocaïne zijn goedkoop en makkelijk te krijgen in Nuevo Laredo aan de overkant. De rivier is nauwelijks een obstakel. Veertig procent van alle soft- en harddrugs komt via Zuid-Texas de States binnen. Eenmaal toegang tot het spul, gaan de dealers ook gebruiken, om dezelfde reden waarom de Nederlandse junks gebruiken: om te ontsnappen aan een ellendig bestaan.”

Door de economische 'rechtvaardiging' van de handel in drugs en het daarmee samengaan gebruik, is de omvang van de Larediaanse scene gigantisch en alsmaar groeiend. Valdez: „Misdaadstatistieken schieten omhoog. Tachtig procent van alle moorden, autodiefstallen, inbraken, en berovingen zijn 'drugsrelated'. Gelukkig kennen we in Laredo nog niet het fenomeen van het episodische, lukrake geweld, waar de grote steden mee te maken hebben. Ik steek jou een mes in je ribben, omdat jij een paar dure Nikes aan hebt. Of omdat we allebei zo gek van de crack zijn geworden. Als er gekoerd wordt, dan gaat het om een afrekening binnen het milieu. De dealers in Laredo zijn meestal al wat ouder en leiden een rustig en beschaafd familielevens. Dealen is een managementsprobleem! Een netwerk, een markt, je moet het allemaal zien te organiseren. En 's avonds neem je er zelf ook eentje. Toch is het verontrustend om te zien dat er een nieuw type gebruiker opkomt: de cocaïne- en crack-yup. Zij ondergaan niet de sociale controle van de subcultuur die de voor Laredo typische *matured-out*-verslaafde ondervindt, zij hebben niet hun gevoel van eer en moraal, zij zijn niet in staat om zich in te werken in de dealersnetwerken. De jongeren zijn constant en nerveus op zoek naar cash om te kunnen scoren. Dat zijn de *tecatos* die opgefokt worden door crack en cocaïne en je voor een paar cent een kogel door je lijf jagen.”

Texas Tornados

Laredo Rose, *your garden has a scent of cheap perfume / The sun is a stranger to you / How is a rose supposed to bloom?* Het morele verval in het kleine Laredo is duidelijk zo aangrijpend dat de 'Texas Tornados' er een lied aan wijdden. Deze groep is de muzikale neerslag van de Texaanse *culturemix*: Flaco Jimenez, de Mexicaanse duivelskunstenaar op de acordeon, Freddy Fender, de Anglo-Amerikaans smartlappencowboy met altijd een biggelende traan over zijn ongeschoren wangen als hij zijn succesnummer 'A Man



Prof Avelardo Valdez (midden) laat zich adviseren door de Maastrichtse drugscene: „Laat je vrouw in godsnaam thuis. Als ze ziet hoe gemakkelijk je hier aan methadon komt, wil ze niet meer terug.” (foto Nelis Tutkey)

Can Cry' ten gehore brengt, en de Duitse-immigrantenzonen Doug Sahm en Augie Meyers die - eeuwig dronken - uit hun cultuur de onvervalste polka-hoempa laten horen. Avelardo Valdez valt om van verbazing als hij hoort dat ik een cd bezit van „zijn vrienden”, de keizers van de Tex-Mex-cultuur. Rowwen Hèze in New York, daar zou ik ook van schrikken. Laredo Rose gaat over een hoer, waarvan er zoveel zijn in Laredo: overdag horizontaal en na zonsondergang de nijvere huisvrouw die voor man en kind moet zorgen. „Maar Laredo Rose gaat ook over de hypocrisie: de brave burgerman die niet gelooft dat er junks en hoeren bestaan”, zegt Valdez. Het ontkennen van het probleem staat volgens Valdez een humane en realistische oplossing van het probleem in de weg. „Van een echt beleid is in de VS eigenlijk geen sprake, eenvoudigweg omdat het drugprobleem als zodanig niet erkend wordt. Jullie zien een junk als iemand die ziek is en geholpen moet worden, wij zien een hem als een crimineel die je moet opsluiten.” Tijdens onze zonovergoten wandeling naar het junkenparkje onder de Wilhelminabrug vertelt Valdez over Freddy Fender, die in de jaren zestig drie jaar in de gevangenis doorbracht vanwege het bezit van één joint. „En zo gaat het nog altijd. Het is dweilen met de kraan open. De Amerikaanse gevangenis puilen uit van de junks die vijf jaar moeten zitten, niet voor dealen, maar voor gebruiken! Voor een miljoenenzwendel krijg je maar drie jaar. Maar de junk is dan ook meestal zwart of Chicano, tegen de *white christian anglo-american* witteboordencrimineel. Dat bedoel ik met een hypocriete moraal. En weet je wat er met die junk gebeurt? In de gevangenis is genoeg spul te krijgen, dus afkicken doet hij niet. Ondertussen heeft hij honderdduizenden dollars gekost aan politie, justitie en nieuwe cellen. Na vijf jaar komt hij naar buiten en is een geharde crimineel en begint het circus opnieuw.”

Stick Willy

In het junkenpark praat Valdez met een verslaafde, die hem laat zien hoeveel gebruikte spuiten hij heeft verzameld. De Amerikaan krijgt nog een goed advies mee: „Laat je vrouw in godsnaam thuis. Als ze ziet hoe gemakkelijk je hier aan methadon komt, wil ze niet meer terug.” De Nederlandse benadering van het drugprobleem is volgens Valdez de enige logische benadering: „De statistieken geven jullie gelijk. Als een van de weinige plekken op aarde neemt het aantal verslaafden in Nederland niet toe. Als we de 'police-approach', zoals wij die kennen, afschaffen,

zouden in ieder geval de gevangenis minder vol zitten. Met het geld dat je dan bespaart kun je de verslaafden helpen zoals als jullie dat hier doen: met schone naalden, methadon, afkicken en begeleiding bij het terugkeren in de maatschappij. Een 'public-health-approach' beperkt de risico's van drugsgebruik voor individu en samenleving. In Laredo is het zelfs verboden om een junk een schone naald te geven! Van lieverlede leggen we hem dan maar uit, hoe hij een naald moet schoonmaken.”

Het begrip 'harm-reduction' staat centraal in Valdez' pogingen om de aanpak van het drugprobleem uit handen van de politie te nemen. Het draait allemaal om een omslag in het collectief denken: „Het Westen heeft geen oorspronkelijke drugcultuur, zoals China. Wel een alcohol- en nicotinecultuur, en je ziet dan ook meteen dat een land als de VS daar opeens wél heel verstandig mee kan omgaan. Nicotine is legaal, maar door allerlei voorlichtings- en preventieprogramma's, ontmoedigende wetgeving en prijsbeleid, zie je dat het gebruik van sigaretten afneemt.”

Wij, de „guys in Maastricht” hebben wel een drugcultuur, in ieder geval op het gebied van softdrugs, zegt Valdez. Hij ziet grote voordelen in de (semi-) legalisering van softdrugs: „Door de coffeeshops te tolereren hou je de blowers gescheiden van de spuiters en kun je de kwaliteit van de drugs controleren. De prijzen blijven laag, en de noodzaak voor crimineel gedrag is dus afwezig. Op die manier houd je de risico's voor zowel de individuele gebruiker, als voor de samenleving in de hand.”

Voordat het in de VS zover komt, zal eerst het drugprobleem als 'public-health'-probleem erkend moeten worden. Hij proeft een verandering in het denken van de Amerikaanse intelligentsia en hoopt dat de komst van Clinton het hypocriete Reagan-tij doet keren: „Links Amerika vond het geweldig om te horen dat Clinton marihuana rookte. Maar haalde wel opgelucht adem toen officieel bekend werd gemaakt dat hij niet had geïnhalerd.”

Wim Ortjens

„Een druk op de knop? Zo simpel werkt het niet”

Hogescholen en universiteiten moeten met ingang van 1994 aan minister Ritzen doorgeven welke studenten te weinig tentamens hebben gehaald. Een moment dat met spanning en vrees tegemoet wordt gezien. Wie geen gegevens levert, wordt zwaar beboet. De ene instelling moet nog beginnen met de automatisering van de tentamen-administratie, de andere piekert zich suf hoe de software de vele probleemgevallen de baas kan. “Van tachtig procent van de studenten weet je zo waar ze aan toe zijn. Maar die andere twintig, daar moet je veel extra's voor regelen.”

Minister Ritzen vindt het allemaal maar onzin, het geklaag over de 'studievoortgangsadministratie'. Zeker de universiteiten, “met al hun specialistische kennis op het gebied van automatisering”, moeten toch een computerprogramma kunnen ontwerpen dat na een paar drukken op de knop een lijstje namen uitspuugt van studenten die in jaar X te weinig studiepunten hebben gehaald en dus hun beurs moeten terugbetalen. En waar hebben we het nou eigenlijk over? Over normen van 10 en 25 procent. Dus dat kan nooit veel werk opleveren.

Een rondgang langs universiteiten en hogescholen leert dat daar ter plekke heel wat genuanceerder over wordt gedacht. Ja, het lijkt misschien simpel. Je stopt de tentamenresultaten van alle studenten in de computer, zet die af tegen het maximum aantal te behalen punten, en daar verschijnt het percentage van voldoende resultaten in beeld: is het minder dan tien (de temponorm in het eerste studiejaar) of 25 (in de jaren daarna), dan heb je de slachtoffers te pakken.

“Een druk op de knop? Zo werkt het dus niet”, roepen alle studentendecanen, automatiseringsdeskundigen en administratieve medewerkers echter in koor.

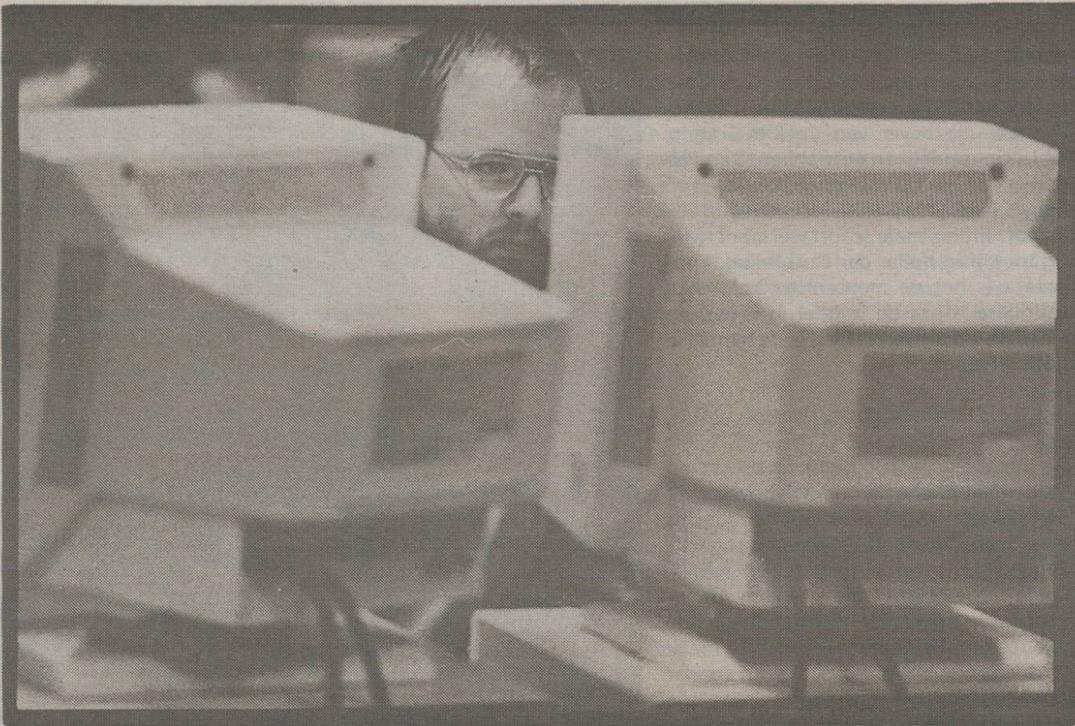
Kaartenbakken

Om te beginnen zijn er vakgroepen, of zelfs grote delen van instellingen, die niet eens een geautomatiseerde administratie hebben. Daar wordt nog met kaartenbakken gewerkt, en soms is men niet van plan die af te schaffen. Systeembeheerder N.A. Paap van de Universiteit van Amsterdam (UvA): “Het college van bestuur heeft de faculteiten aangeboden om zich op een centraal universitair systeem aan te sluiten. Godgeleerdheid bij voorbeeld, met 25 studenten. Ik heb het ze afgeraden. Alleen al voor het onderhoud zou ze dat jaarlijks 9.000 gulden kosten. Dat is krankzinnig duur.”

Werken met kaarten lokt de fouten haast uit. En dat is geen prettig vooruitzicht. De telefoon gaat, de koffie valt om - afgeleid van je werk word je altijd.

Een geautomatiseerd systeem heeft daarvan geen last. Daar loeren echter veel andere gevaren. De tentamencijfers, het maximum aantal studiepunten en de examenregelingen moet goed zijn ingevoerd voor een betrouwbare 'zwarte lijst'. En helaas kan ook daar veel mee misgaan. 'Slordigheden' als het verkeerd intikken van cijfers of codes. Of het te laat inleveren van de cijfers door de docent.

Met name de eis van Ritzen dat de Informatiseringsbank (IB) het lijstje met namen een maand na afloop van het studiejaar in z'n bezit heeft, stuit op veel verzet. Voor universiteiten valt de deadline op 1 oktober, voor hogescholen op 1 september. Aan de Technische Universiteit Delft (TUD)



Werken met kaarten lokt de fouten haast uit. Een geautomatiseerd systeem heeft daarvan geen last. Daar loeren echter veel andere gevaren. (foto Nelis Tutkey)

moet een docent drie weken na het tentamen de cijfers inleveren. Bij de faculteit Bouwkunde zijn de cijfers van de hertentamens pas in de derde week van september bekend. Als alle docenten meewerken. En dat gebeurt nou eenmaal niet, is de ervaring van dr. B. Reith, studie-adviseur bij de faculteit Lucht- en Ruimtevaart van de TUD. De cijfers kunnen pas in de computer worden ingevoerd als de traagste docent klaar is met nakijken. Dat de verwerking vervolgens niet meer dan een dag hoeft te duren, kan dan nog maar een zeer beperkt voordeel blijken. De marges zijn heel smal. Te smal, vinden velen. “Je moet de tijd krijgen om dat lijstje nog eens met de hand te controleren”, vindt Reith. “De kans dat er fouten zijn gemaakt is groot.” De HBO-raad liet minister Ritzen vorige maand zelfs weten dat een student de gegevens moet kunnen controleren voordat zijn beurs in een lening wordt omgezet. Anders geven de hogescholen geen namen door. De universiteiten menen dat de IB de gegevens van de studenten moet zien te krijgen. Wel willen zij de studenten een overzicht van hun prestaties geven.

Hoge boete

Minister Ritzen wil weigerachtige of nalatige instellingen echter streng straffen, zo blijkt uit het wetsvoorstel voor de tempobeurs. De instelling die de namen niet (op tijd) aan hem doorgeeft, krijgt een hoge boete. De minister kijkt hoeveel studiefinanciering de studenten aan de instelling met elkaar ontvangen, en brengt daarvan vijftien procent in rekening bij de instelling. De Tweede Kamer moet het wetsvoorstel overigens nog behandelen. Ook de programmering van de software bezorgt de instellingen veel hoofdbrekens. Opmerkingen van de minister dat dat idioot is, worden gepareerd met een verwijzing naar het gestuntel van zijn eigen Informatiseringsbank. Die slaagt er niet eens in een aantal bestanden op fatsoenlijke wijze aan elkaar te koppelen. Specialisten op het gebied van automatisering roepen daarom om een procedure met check en double check gaat. Er worden hoge eisen gesteld aan de software. Voordat een computer aan de slag kan met cijfers, moet hij weten hoe het studieprogramma eruit ziet. Dat is geen probleem zolang elk vak wordt uitgedrukt in een aantal studiepunten en dat niet verandert. Maar zo zit het hoger onderwijs niet in elkaar. De programma's veranderen voortdurend, en ook de waardering van dezelfde vakken blijft niet gelijk. Soms is een cijfer samengesteld uit deelcijfers die niet even zwaar wegen.

En: veel instellingen ontwikkelen eigen pakketten, of werken met pakketten van andere leveranciers.

Zoals de onderwijsprogramma's een probleem vormen voor de programmeurs van de software, vormt de wet dat voor de onderwijsprogramma's. Op 1 augustus treedt de nieuwe Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) in werking. Die schrijft voor dat alle instellingen voor hoger onderwijs met een “uniform studiepuntenstelsel” moeten gaan werken. Die punten vormen immers de basis voor de tempobeurs: je moet tien danwel 25 procent van 'de studiepunten' behalen. Volgens de wet bestaat een jaar uit 42 studiepunten, waarbij elk punt 40 uur studeren waard is.

Die regel dwingt twee grote groepen opleidingen in het hoger beroepsonderwijs tot een heleboel werk, waarvan zij zich afvragen of het dat wel allemaal waard is. Om te beginnen de opleidingen die nog met 'jaarklassen' werken. Het is daarbij zoals op de middelbare school: je haalt je cijfers en je gaat over of niet. Een eenvoudige benadering, waar geen studiepunten of geavanceerde administraties voor nodig zijn. Ritzen maakt daaraan een eind. Elk vak moet 'beloond' worden met een aantal punten.

De Hogeschool voor Economische Studies in Amsterdam heeft de punten dit studiejaar al ingevoerd. De zwaarte van de vakken is vergeleken, waarna er punten op zijn 'geplakt'. “Of het klopt, moeten we aan den lijve ondervinden”, zegt hoofdpropedeuse E. Zoeter tamelijk laconiek. “Docenten denken daar vaak anders over dan studenten. Maar protesten van studenten houd je altijd. We zullen het voortdurend moeten evalueren.”

Veel meer bedenkingen klinken door in het commentaar van kunstzinnige opleidingen. “Hoe waardeer je iemands theoretische kennis over ballet in verhouding tot de manier waarop hij danst?”, vraagt onderwijscoördinator Tan van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten zich af. Bij kunstopleidingen is het volgens haar zeer wel denkbaar dat een student hard studeert, maar toch geen punten haalt.

“Al onze studenten zijn super-gemotiveerd. Ze werken keihard. Ze hebben al zoveel moeite moeten doen om op deze opleiding te komen. Zij hebben geen tempobeurs nodig om zich te bewijzen”, vindt studentendecaan J.C.W. van den Heuvel van de Gerrit Rietveld Academie. Aan de andere kant: juist bij opleidingen waarin iemands creativiteit een hoofdrol speelt, kan het gebeuren dat er soms wel een jaar lang 'niets uitkomt'. Volgens Van den Heuvel mag een student waarin je vertrouwen hebt niet gestraft worden door de tempobeurs. “Maar voor vertrouwen worden geen punten gegeven.” Opleidingen die nog niet met studiepunten werken, mogen het studietempo drie jaar lang volgens een alternatieve vorm beoordelen, mits de minister die goedkeurt. De Amsterdamse Hogeschool laat die geste voor wat die is. Tan: “Studenten moeten weten waar ze aan toe zijn. We zijn als gekken bezig; met het verdelen van de studiepunten en met de vervanging van onze kaartbakjes. We willen het in één keer goed regelen. Dat moet ook wel, want anders wacht ons die verschrikkelijke strafkorting.”

HOP/Pieter Evelein

Verder krijgen dezelfde vakken andere namen, zijn er vakken die over de grens van een studiejaar heen lopen en zijn er studies met ingewikkelde compensatieregelingen.

Al die veranderingen en bijzonderheden moeten worden verwerkt in het systeem. Steeds weer, en steeds weer heel precies. Dat is, opnieuw, een probleem voor de mensen die daarmee zijn belast. Bij de invoering van een systeem worden doorgaans alle medewerkers die er mee te maken krijgen uitgebreid geïnstrueerd. Krijgen zij een andere baan - en dat gebeurt nogal eens - dan dragen zij hun kennis over aan hun opvolgers, en die weer aan de volgende. Het voorspelbare gebeurt: op het laatst zit er een medewerker voor de computer die er veel te weinig van weet.

Waterdicht

Ook de apparatuur laat het afweten. Eenvoudige, of wat oudere systemen zoals het veel gebruikte BASIS kunnen veel verschillende, dan wel ingewikkelde examenregelingen dat niet aan. BASIS wordt alom beschreven als een eenvoudig te bedienen, klantvriendelijk systeem. Het is echter te beperkt. Studies die met modulen werken, zoals Bouwkunde in Delft, stappen daarom over op iets anders. De opvolger van BASIS, ISIS, heeft veel meer mogelijkheden om verschillende examenregelingen vast te leggen.

“De flexibiliteit van ISIS maakt het systeem wel ingewikkelder, dus moeilijker te bedienen”, aldus account manager Grobben van SUAA, een universitair samenwerkingsverband dat BASIS en ISIS produceert. Te ingewikkeld mocht het niet worden, vond SUAA. Gebruikers moeten volgens Grobben zelf hun examenregelingen in het systeem kunnen onderbrengen, dat wil zeggen zonder de hulp van informatica-deskundigen. Daarom is ISIS uiteindelijk een compromis geworden.

Ook ISIS is dus niet waterdicht. “Bij tachtig procent van de studenten gaat het goed en gemakkelijk”, schat Grobben. “De rest zijn bijzondere gevallen waar je veel extra's voor moet regelen. Zowel binnen als buiten het systeem.”

Zo zijn er, om het nog wat ingewikkelder te maken, studenten die hun studie onderbreken of die overstappen van de ene naar de andere instelling. De instellingen zouden hun gegevens moeten kunnen uitwisselen. Geen enkele universiteit of hogeschool gebruikt echter precies hetzelfde systeem. SUAA levert weliswaar een standaardpakket BASIS of ISIS, maar elke instelling gebruikt dat op z'n eigen manier.

„Er wordt alleen maar geklaagd over de herrie van een ventilator”

In augustus moet hij overal liggen: het studenten-statuut, waarin de rechten en plichten van studenten zwart op wit zijn gezet. Meer dan het bijeenvegen van bestaande, weinig concrete regels is niet nodig. Voor sommige studenten gaat dat niet ver genoeg. Zij willen bijvoorbeeld een minimum aantal uren studiebegeleiding kunnen afdwingen. Anderen zijn daar juist huiverig voor. Want dan dreigen ook studenten harder worden aangepakt.

Zodra studenten een universiteit of hogeschool binnenlopen hebben zij bepaalde rechten en plichten, bijvoorbeeld op het terrein van examens, onderwijs en inspraak. Veel weten ze daar nu niet van. De rechten en plichten staan verspreid in de wet. De meeste studenten zullen dan ook niet de moeite nemen om daar eens uitgebreid in te gaan lezen. Als alle rechten en plichten van studenten netjes op een rij worden gezet in een studentenstatuut wordt het ze al een stuk makkelijker gemaakt om iets te ondernemen als zij twijfels of klachten hebben over hun colleges of tentamens. Zeker als dat in helder Nederlands gebeurt met voldoende verwijzingen voor verdere informatie. De positie van studenten binnen de instelling is dan in één oogopslag duidelijk.

Nieuw is dat idee overigens niet. In het hoger beroepsonderwijs werd het studentenstatuut al in 1986 verplicht gesteld. In de nieuwe Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW), die op 1 augustus in werking treedt, bleek dat voorschrift echter geheel verdwenen. Tot ontevredenheid van de kamerleden Netelembos (PvdA) en Boers-Wijnberg (CDA), die daarop een amendement indienden om de zaak alsnog te regelen. Niet alleen voor de hogescholen, maar nu ook voor de universiteiten.

Het leverde uiteindelijk niet meer dan een paar vrijblijvende volzinnen op in de nieuwe wet. Met een eenvoudige opsomming van alle bestaande voorschriften voldoet een instelling al aan de wensen van de Kamer. Wie er meer van wil maken, moet dat verder zelf uitzoeken.

„Ik ga er van uit dat studenten op hun instellingen een verdere aankleding van het statuut bevechten”, laat Tineke Netelembos weten. „Het is niet mijn bedoeling dat het blijft bij een kille weergave van wat de wet toch al voorschrijft. Als de instellingsbesturen voor zo'n minimale invulling kiezen, moeten de studenten zorgen voor voldoende pressie. Daar zijn ze mans genoeg voor, al besef ik ook wel dat de student van nu niet altijd even makkelijk in beweging is te krijgen. Maar ik vind dat volwassen mensen, wat studenten toch zijn, niet te snel aan het handje van politici moeten gaan lopen. Voordat ze weer bij mij aankloppen moeten ze eerst zelf de confrontatie maar eens aangaan.”

Succesje

Het Interuniversitair Studenten Overleg (ISO) is dat zeker van plan. Een eerste succesje heeft de organisatie al binnen gehaald. Minister Ritzen zal binnenkort voorstellen om het statuut door de universiteitsraden vast te laten stellen, analoog aan het instemmingsrecht van de medezeggenschapsraden in het hbo. Nu is dat nog een bevoegdheid van de colleges van bestuur. Maar het ISO wil veel meer: er moet niet minder dan een landelijke overeenkomst komen over rechten en plichten tussen de studentenorganisaties en de gezamenlijke hogescholen en universiteiten. Met aanvullingen op instellingsniveau.

„We moeten zo snel mogelijk van die naam studentenstatuut af”, zegt Peter Blom van het ISO. „Dat staat alleen voor een overzicht, terwijl een overeenkomst mogelijkheden biedt voor het maken van nieuwe afspraken op allerlei andere gebieden.”

Dat zou landelijk moeten gebeuren, zodat ook de instellingen waar studenten minder goed zijn vertegenwoordigd mee kunnen profiteren. Want het is een beetje vreemd als studenten hun studiekeuze laten bepalen door de vraag welke instelling de soepelste regelingen kent, denkt Blom. Bovenaan het verlanglijstje van het ISO staat het bekende trio studeerbaarheid, studiebegeleiding en onderwijskwaliteit. Daarover is nu ook al het een en ander in de wet opgenomen, maar erg duidelijk is dat niet. Het blijft bij de constatering dat een instelling deugdelijk onderwijs moet geven en de studenten hoort te begeleiden. Blom: „Er moet een onafhankelijke commissie komen die beoordeelt of een instelling studeerbare programma's maakt of voldoende begeleiding aanbiedt. Zo'n commissie kan daar concrete criteria voor gebruiken, zoals een maximale wachttijd voor begeleiding of voldoende beschikbaarheid van studiemateriaal en collegeplaatsen.”

Als de commissie constateert dat een instelling in gebreke blijft en een student daardoor vertraging oploopt moeten er sancties volgen, vindt het ISO. Bijvoorbeeld kwijtschelding van collegegeld. Daarmee zou er voor de instellingen eindelijk een echte prikkel komen om hun onderwijs te verbeteren. Het is echter nog maar de vraag of de instellingen op een landelijke prikkel zitten te wachten. De koepelorganisaties VSNU en HBO-raad reageren voorlopig afwijzend op de plannen van het ISO.

De VSNU is nog wel van plan om samen met de studentendecanen een modelstatuut op te stellen, maar meer dan een globale aanwijzing hoe je zo'n statuut moet inrichten zal dat niet opleveren. „De echte afspraken kunnen beter worden afgestemd op de specifieke situatie van elke instelling afzonderlijk”, laat een woordvoerder weten.

Warmlopen

Voor de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) zijn dergelijke geluiden reden genoeg om enige terughoudendheid in acht te nemen. De teleurstelling over de onlangs mislukte besprekingen rond de tempobeurs zit er nog goed in. Een poging om in ruil voor studievoortgangcontrole landelijke afspraken te maken over studiebegeleiding en onderwijskwaliteit liep vast op de onwil van de gezamenlijke instellingen. Nog steeds zou de bond het mooi vinden als er zaken gedaan kunnen wor-

den op centraal niveau, maar de tijden zijn nu eenmaal veranderd en daar kun je je maar beter bij neerleggen.

„Het hele klimaat in Nederland is gericht op decentralisering”, zegt Rik Eckhart van de LSVb. „Dat hou je toch niet tegen. Het is misschien mogelijk om op landelijk niveau wat richtlijnen vast te leggen, maar uiteindelijk moeten we toch naar de instellingen toe.” Eckhart heeft als hbo-student en lid van het SOM (de overlegorganisatie van studenten in medezeggenschapsraden) al enige ervaring met studentenstatuten in het hoger beroepsonderwijs. Ontevreden is hij daar niet over. De studenten lopen weliswaar niet warm voor het onderwerp, maar op het moment dat er problemen rijzen zijn ze vaak bijzonder blij dat er een handzaam boekje met een opsomming van hun rechten voorhanden is.

En de hogeschoolbesturen werken over het algemeen heel behoorlijk mee, is de algemene indruk van Eckhart. Op zijn eigen Hogeschool Holland hadden de studenten daar aanvankelijk wel een advocaat voor nodig, maar nu men er aan is gewend kan het statuut zonder al te veel problemen verder worden uitgebouwd.

Klagen

De Utrechtse LSVb-bond USF hoopt dat het aan de universiteiten ook zover komt. Geheel in de nieuwe decentrale lijn van de LSVb richt de plaatselijke bond alle aandacht op de faculteiten. Alles wat nog niet in de wet staat wil de USF regelen in facultaire aanhangsels. Van de maximale periode waarin een tentamen nagekeken moet zijn tot het recht op gebruik van het computercentrum.

„Studenten klagen verschrikkelijk veel”, zegt Rachel Broekmeulen van de USF. „Maar het blijft bij klagen. Als ze zichzelf tijdens een tentamen in de Jaarbeurshallen nauwelijks kunnen horen denken door het lawaai van de ventilatoren, komen ze niet eens op het idee om een bezwaarschrift in te dienen. Met een statuut weten studenten onmiddellijk waar ze aan toe zijn. Dan hoeft het niet bij klagen te blijven.”

De Utrechtse bond heeft al een complete lijst klaarliggen met zaken die ze op de faculteiten willen regelen. De lengte van die lijst verraadt een groot geloof in het nieuwe fenomeen. Meer duidelijkheid over de juistheid van die overtuiging hoopt de organisatie te krijgen op een conferentie over het onderwerp, die binnenkort in Utrecht plaatsvindt.

In Amsterdam heeft de plaatselijke LSVb-bond ASVA niet zo'n groot vertrouwen in de kracht van het studentenstatuut. De zinsnede in een rondslingerend conceptu-statuuat waarin studenten het recht op studievoortgangcontrole wordt voorgeschoteld deed bij de bond de haren overeind gaan. Een aanscherping van de rechten van studenten is natuurlijk prachtig, vinden de Amsterdamse studenten, maar aan het hoofdstuk plichten zijn levensgrote risico's verbonden.

„Het klinkt misschien wel heel bekrompen”, zegt UvA-universiteitsraadlid Marije Hulsinga van de ASVA, „maar wij vinden het op dit moment veiliger om de situatie te houden zoals hij is. Het is heel moeilijk om meetbare criteria op te stellen voor de rechten van studenten. Met een vage opmerking dat een student recht heeft op goed onderwit is bovendien een misvatting om te denken dat je de problemen die er liggen kunt oplossen met weer een stukje papier. Wij willen onze energie liever steken in de concrete uitvoering van een betere studiebegeleiding.”

Als dat statuut er dan toch moet komen, kiest de ASVA liever voor een minimale variant. Die vormt in ieder geval geen bedreiging voor de studenteninspraak, want ook op dat terrein voelt de bond zich de laatste tijd voortdurend aangevallen. Zelfs op een 'rode' universiteit moeten de studenten tegenwoordig kennelijk op hun tellen passen. Hulsinga: „Als je praat over de rechten van studenten, heb je het ook over hun recht op inspraak. Een uitgebreid statuut biedt een opening om dat recht in te perken. Dat vinden we een griezelig vooruitzicht.”

Peter Blom van het ISO is het niet met die opvattingen eens. Als je de politieke haalbaarheid van je plannen wilt vergroten zullen de instellingen er toch ook enig voordeel aan moeten hebben, denkt hij. De instellingen en studenten moeten elkaar op hun verplichtingen kunnen aanspreken. Als je daar goede afspraken over maakt heeft niemand iets te vrezen. „Ik vind dat ze een beetje raar bezig zijn in Amsterdam”, zegt hij, „en ik heb het idee dat onze eigen lidorganisatie OBAS zich door de ASVA laat meeslepen. Het stoort me dat de discussie over wederzijdse rechten en plichten op dit moment nauwelijks kan worden gevoerd. Maar het hoger onderwijs is wat dat betreft net slagroom: hoe harder je er in klopt, hoe minder beweging erin komt.”

HOP/Marcel Wiegman



PvdA-kamerlid Tineke Netelembos: „Ik ga er van uit dat studenten op hun instellingen een verdere aankleding van het statuut bevechten.” (foto Bram de Hollander)

De Nederlandse Hartstichting stelt zich ten doel de bestrijding van hart- en vaatziekten in de meest ruime zin. Deze doelstelling omvat o.a.:

- steun aan wetenschappelijk onderzoek
- voorlichting aan de bevolking en aan artsen en para-medische groeperingen
- het verbeteren van het raamwerk waarbinnen preventie, behandeling en nazorg bij hart- en vaatziekten plaats hebben.

De Nederlandse Hartstichting roept gegadigden op voor de aanstelling van

established investigator

Gegadigden voor deze benoeming, die bedoeld is als een onderscheiding en stimulans, moeten hebben bewezen zelfstandig en oorspronkelijk wetenschappelijk werk te kunnen verrichten op het gebied dat valt binnen de doelstellingen van de Nederlandse Hartstichting.

Bij de beoordeling zal rekening worden gehouden met de kwaliteit van promotie-onderzoek en van gepubliceerde artikelen. Naast een curriculum vitae, met het accent op wetenschappelijke en professionele prestaties, dient de sollicitatie een omschrijving van het te verrichten onderzoek in te houden. Het belang van het onderzoek voor de bestrijding van hart- en vaatziekten moet expliciet duidelijk worden gemaakt.

De Nederlandse Hartstichting verbindt aan de aanstelling, die een periode van maximaal vijf jaar bestrijkt, een salaris zoals geldt voor een hoogleraar A. Gedurende deze periode mag de onderzoeker niet meer dan tien procent van zijn werktijd gebruiken voor onderwijstaken. De "established investigator" mag zich wijden aan wetenschappelijk onderzoek in één of meer instituten van zijn of haar keuze buiten Nederland. Voorwaarde is dat de Nederlandse Hartstichting goedkeuring aan deze keuze heeft gehecht. De "established investigator" zal de beschikking krijgen over een bescheiden materieel krediet.

Zij die de rang van hoogleraar of directeur van een onderzoeksinstituut reeds hebben bereikt en die op 1 juni 1993 tweeënveertig jaar of ouder zijn, komen voor deze aanstelling niet in aanmerking.

Sollicitaties dienen vóór 1 juni 1993 in het bezit te zijn van de Directie van de Nederlandse Hartstichting, postbus 300, 2501 CH Den Haag.

Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot mevrouw I. M. Hellemans, cardioloog, adjunct-medisch directeur, tel. 070-3511511.



nederlandse hartstichting
vrienden van de hartstichting

uw congres - onze zorg - uw succes

MAASTRICHTS EUREGIO CONGRES ORGANISATIEBUREAU

ECES Europalaan 61, NL-6226 CN Maastricht

Begrotingen-sponsors-drukwerk-hotels-inschrijvingen-excursies-diner dansant enz.

Bel 043-630400 en vraag aan de heer Sax een gratis advies.

15 JAAR CONGRESRESERVARING

België-Duitsland-Nederland

Oké, het is waar, uiteindelijk moet je het zelf doen, maar met de vakkennis en de sfeer van

AUTORIJSCHOOL R. ten BRINK

Op weg naar je Rijbewijs

- * -Lessen in VW Golf
- * -Volgens nieuwe rijprocedure
- * -Verantwoord en doordacht fasenplan
- * -Examengarantie
- * -f 37,50 voor 60 minuten

Telefoon 043-613426

Ook voor theorie en spoedcursussen

U wilt een RIJBEWIJS

7 theorielessen en computertoets, leerboek en examenaanvraag: f140,-

Praktijklessen in Volkswagen Golf
GARANTIE

Door ons stappenplan en het houden van proefexamens, wordt u optimaal voorbereid en vertrouwd gemaakt met uw rijexamen.

Indien u voor het proefexamen slaagt, doch niet voor het eigenlijke examen, bieden wij u de mogelijkheid tot een gratis herexamen. Tevens Uw adres voor spoedcursus en motorrijles.

VERKEERSSCHOOL 'CHRISTOFFEL'

Gerckenshaag 33, 6228 EL, Maastricht. tel. 043-611315

Observant 26 • 18 maart 1993

10



GRATIS:
screentest + oogmeting

STUDENTEN KORTING

Extended Wear zachte lenzen van 295,- voor O.V. jaarkaart prijs

225,-

per paar incl. gratis lensvloeistof voor een half jaar
GRATIS SERVICE-PAS
Toptiek accepteert ook elke geldige lensservice-pas voor 1993 van leveranciers uit andere steden voor dezelfde of gunstiger voorwaarden.

Markt 28

6211 CJ Maastricht

043 - 217065

Café Intermezzo

Tongersestraat 19
6211 LL Maastricht
Tel. 043 - 257866

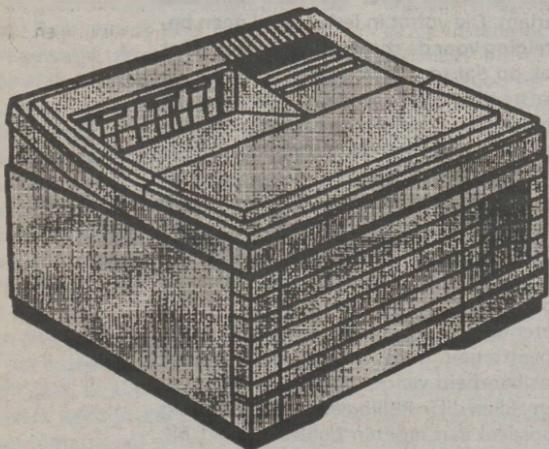
Keuken open van 12.00 tot 24.00 uur

Ook voor een snelle lunch

Openingstijden: van 9.00 's morgens tot 2.00 uur 's nachts
Woensdag gesloten

f 3.573 INCL. BTW

Hewlett Packard LaserJet 4



8 pagina's per minuut
600*600 dots per inch
Enhanced HP PCL5
35 intellifonts
10 truetype fonts
250 sheet tray
100 sheet multi purpose tray
2MB geheugen (32MB max)
Intel 960/20Mhz RISC
incl. Toner cartridge

Voor meer informatie kunt u terecht bij uw

PC SHOP

Looiersgracht 12-14 tel. 043 - 883563



FEINGESH/ZEFA AMSTERDAM

GEVEN WE DE AARDE OP OF GEVEN WE DE AARDE DOOR?

We willen onze kinderen de schoonheid van de natuur meegeven. Maar elke seconde verdwijnt er ergens op aarde natuur. En dat kunnen we niet meer terugdraaien. Als we onze kinderen nog iets van de natuur willen laten zien, dan moeten we nu iets doen. U helpt door donateur te worden. Maak f 30,- over op giro 30 van het WNF in Zeist.

Ja, ik word donateur voor f 30,- per jaar en ontvang 11x per jaar het blad Panda.
Ik betaal na ontvangst van uw acceptgirokaart.



WWF 801

Dhr./Mevr. _____

Adres _____

Postcode _____ Plaats _____

Giro-/Bankrekeningnummer _____

WERELD NATUUR FONDS GIRO 30, ZEIST

Antwoordnummer 74, 3700 VB Zeist. Postzegel mag, hoeft niet.

WE HEBBEN DE AARDE IN BRUIKLEEN VAN ONZE KINDEREN

Kopij voor het Bulletin inleveren bij onderstaande contactpersonen voor het gemelde tijdstip, in de week voorafgaand aan de publicatie. Met vragen of opmerkingen kunt daar ook terecht.

FdAW (vakgr./comm./studiever.): R. Peters, Fac.Bur., Kapoenstraat 2, tel. 883487, voor woe. 12.00 uur.

FdEW (vakgr./comm./studiever.): B.Staveaux, Fac.Bur., Tongersestraat 53, tel. 883705, voor do. 12.00 uur.

FdG (vakgr./comm./studiever.): R.le Doux, Fac.Bur., niveau 3, kamernr. 3226, UNS 50, tel. 881448, voor woe. 12.00 uur.

FdGW (vakgr./comm./studiever.): A.Bastiaens, Bur.Onderwijs, UNS 50, niveau 1, kamernr. 1.249, tel. 881455, voor ma. 12.00 uur.

FdR (vakgr./comm./studiever.): A. Kessen, Bur.Onderwijs, Zwingelput 4, tel. 883004, voor woe. 13.30 uur.

Studenten(sport)ver./studentenpastoraten: N.Plompen, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 883354, voor woe. 16.00 uur.

Instituten behorend bij een faculteit: bij bovengenoemde facultaire contactpersoon.

Uitsluitend berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen: PR & Voorlichting, Bouillonstraat 3, tel. 883081, voor vrij. 12.00 uur. Berichten over externe activiteiten worden alleen opgenomen als er plaats is.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Symposium met vooraanstaande onderzoekers vit. K

Op 18 maart, vanaf 9.30 uur, organiseert de divisie Vitamine K van CARIM het symposium 'Posttranslation processing of vitamin K-dependent proteins'. Er wordt gesproken door de internationaal meest vooraanstaande onderzoekers op dit vlak. Het symposium is vrij toegankelijk en vindt plaats in de Blauwe Zaal, UNS 50.

Promotie mw. drs. A.M. Courtens

Op 18 maart, om 14.00 uur, verdedigt mw. Courtens haar proefschrift 'Kenmerken van zorg en kwaliteit van leven bij patiënten met kanker'. Promotores zijn prof.dr. H. Philipsen en prof.dr. H.F.J.M. Crebolder. In haar proefschrift beschrijft mw. Courtens een onderzoek waarin kankerpatiënten en hun zorgverleners één jaar gevolgd zijn. Ze beschrijft de kwaliteit van leven van kankerpatiënten en de veranderingen die zich daarin voordoen. Annemie Courtens werkt bij Verplegingswetenschap en bij het stabureau Zorgmanagement van het AZM.

Promotie drs. B.A.M. Soute

Op 18 maart, om 16.00 uur, verdedigt drs. Soute zijn proefschrift 'Vitamin K-dependent carboxylase: growth to maturity'. Promotor is prof.dr. H.C. Hemker. In het proefschrift geeft drs. Soute een beeld van het onderzoek binnen de divisie 'Vitamine K' van CARIM. Berry Soute werkt bij de vakgroep Biochemie.

Promotie drs. F.G.M.C. Nieuwland

Op 24 maart, om 16.00 uur, verdedigt drs. Nieuwland zijn proefschrift 'Speculative markets dynamics'. Promotor is prof.dr. C.C.P. Wolff. Het begrip risico speelt een essentiële rol binnen de wereld van de financiële markten. Voor een juiste prijsvorming van beleggingsobjecten is een juiste inschatting van het te lopen risico onontbeerlijk. In dit proefschrift beschrijft Nieuwland hoe deze risicomatstaven in de tijd fluctueren. Drs. Nieuwland werkt bij Bedrijfseconomie.

Benefiet-concert

De Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie organiseert in het kader van het Third European Students Congress of the International Physicians for the Prevention of Nuclear War, een benefietconcert ten behoeve van het University Assistance Fund. Het UAF is een fonds dat vluchtelingen, o.m. uit het voormalige Joegoslavië, die hier in Nederland een opleiding willen volgen, van een beurs voorziet. Het programma wordt verzorgd door een pianist uit Kroatië, Alexander Godic en door twee studenten aan het conservatorium in Den Haag. Plaats: grote zaal van het conservatorium, Bonenfantenstraat 15, op dinsdag 15 april, om 19.30 uur.

Beurs tbv onderwijs in de ontwikkelingslanden

De Rotary Foundation stelt een beurs van US\$ 10.000,- beschikbaar voor een wetenschappelijk medewerker (vanaf de rang van universitair docent) om gedurende een periode van minstens 6 maanden onderwijs te gaan geven in een der ontwikkelingslanden. Het onderwijs moet van duidelijk praktische betekenis zijn voor het ontwikkelingsland. Van de kandidaat wordt verwacht dat hij/zij zelf met een instelling van onderwijs in een ontwikkelingsland contact legt en reis en verblijf zelf organiseert. De hoogte van de beurs is onafhankelijk van andere bronnen van inkomsten. Info: vakgroep Radiodiagnostiek 874910.

Lezingencyclus Ontwikkelingsproblematiek

Ten tijde van het interfacultaire blok 'inleiding in de ontwikkelingsproblematiek' zullen 8 lezingen worden gegeven die voor alle belangstellenden vrij toegankelijk zijn. Plaats: Tongersestraat 53, kamer 0089p; tijd: woensdagen, 14.00-16.00u. Het programma is als volgt:

24 mrt. Dr. K. Jansen (Faculteit der Geneeskunde)

Een wereld van verschil: Gezondheid en politiek in Rama, Nicaragua

31 mrt. Dr. P. Hoebink (Derde Wereld Centrum, K.U. Nijmegen)

De Nederlandse ontwikkelingshulp: geschiedenis, motieven en Problemen

inlichtingen: Chris Leonards, vakgroep Geschiedenis FdAW, tel 883314

RL-AGENDA

Promoties en inaugurele- of afscheidsre-des vinden plaats in de Aula, Tongersestraat 53. Informatie: Rectoraat, 883096/883210

19-03 lezing Naamrecht en afstammingsrecht door W. Elzinga, Vrijthof 23

20-03 Alternatieve geneeswijzen dag (Reflex)

23-03 lezing Verkrachttingsproblematiek door R. Wolleswinkel

Zwingelput 4 practicumruimte

24-03 Lezing "Een wereld van verschil" door K.

Jansen, 14.00 uur, Ts53, kamer 0089

24-03 Promotie F.G.M.C. Nieuwland, 16.00 uur

25-03 Promotie H.J.L. van Rossum, 14.00 uur

25-03 Promotie F.W.J. Otten, 16.00 uur

28-03/02-04 Clinical Nutrition "The fourth European graduate intensive course", info: 877489

31-03 lezing drs. A.J. Vrijlandt, RIAGG/vijverdal, collegezaal azM nivo 4 om 16.30 uur

01-04 Inauguratie H.M. van Praag, 16.00 uur

02-04 Promotie F.L.G. Erdkamp, 14.00 uur

02-04 Promotie A.A.F. van Helvoort, 16.00 uur

08-04 Promotie P.J.M. Diederens, 14.00 uur

08-04 Promotie M.J. Korstanje, 16.00 uur

12-04 Pasen, RL gesloten

14-04 lezing prof.dr. P. Jongerius, UvU; Psychotherapie bij ouderen, collegezaal azM nivo 4 om 16.30 uur

15-04 Promotie A.A.M. Blauw, 16.00 uur

16-04 Promotie E.S.C. van Waalwijk van Doorn, 14.00 uur

16-04 Promotie M.F.J. van Tilburg, 16.00 uur

Algemene gezondheidszorg als bijvak voor een doctoraal examen

cursus 1993-1994

Op 07-09-93 begint het bijvak alg. gezondheidszorg verzorgd door de Vakgroep Algemene Gezondheidszorg en Epidemiologie, Rijksuniversiteit Utrecht. Coördinator: drs. J.M. Boot.

De doelstelling van dit bijvak is om, mede met behulp van de eigen studierichting in interactie met andere disciplines, een zo veelzijdig mogelijke kennis op te doen van de gezondheidszorg.

Het bijvak is onderverdeeld in 3 fases/modulen:

a) de oriëntatiefase, verplicht. Deze fase bestaat uit: 10 hoorcolleges, 4 werkgroepbijeenkomsten en een schriftelijk tentamen (160 uur).

b) de verdiepingfase, facultatief. Deze fase bestaat uit: 20 werkgroepbijeenkomsten. Tijdens deze fase moet een paper geschreven worden (160 uur).

c) de projectfase, facultatief. Tijdens deze fase doet de student onder leiding van een medewerker van de vakgroep een onderzoek en/of literatuurstudie (160/230 uur).

De oriëntatiefase vindt plaats op de dinsdagavonden (sept./dec. 93) de verdiepingfase op de woensdagen (jan./maart 94).

Studenten die hun propedeuse gehaald hebben en zijn ingeschreven bij een van de universiteiten in Nederland kunnen zich voor het bijvak inschrijven. Info: mw. M. v. Straaten, tel: 030-538133.

Sportmanifestatie op 6 en 7 mei in Leiden

De Leidse studentenvereniging Augustinus bestaat in mei 1993 honderd jaar. Een van de activiteiten die zal worden georganiseerd is een 2 daagse sportmanifestatie op het Leids Universitair Sportcentrum. Tijdens deze sportmanifestatie zullen 40 studententeams het, in toernooivorm, tegen elkaar opnemen in verschillende takken van sport. De verschillende sporten die aan bod zullen komen zijn: voetbal, basketbal, volleybal, hockey en rugby. Naast het sporten zullen er tijdens de manifestatie ook andere activiteiten plaatsvinden. 's Avonds, aan het eind van de eerste dag, zal er op het sportcentrum een groot feest zijn. Het overnachten zal ook op het sportcentrum plaatsvinden.

De teams die meedoen hoeven niet specifiek uit de sportwereld te komen. Ook dispuuten van studierichtingen of studentenverenigingen kunnen zich inschrijven. De teams mogen gemengd of ongemengd zijn en moeten bestaan uit 15 personen.

Inschrijfgeld f. 30,— incl. avondeten, overnachting en ontbijt.

Info: 071-130163/071-125496.

Zevende Groninger studenten cabaret festival

De Stichting Groninger Studenten Cabaret zoekt beginnend talent onder HBO- en WO-studenten om mee te doen aan het festival dat zal plaatsvinden op 21, 22 en 23 oktober in de Stadsschouwburg in Groningen. Begin juni kunnen potentiële deelnemers tijdens de selecties hun zelfgemaakte programma presenteren. De deelnemers aan de selecties worden beoordeeld door een deskundige commissie die iedere kandidaat een uitgebreid rapport zal doen toekomen en de definitieve festivaldeelnemers aanwijst. Als selectie-criteria hanteert de commissie talent, uitstraling en originaliteit. Podiumervaring is geen vereiste. Inschrijven is mogelijk vanaf 1 maart t/m 14 mei. Info: 050-635634/050-770216.

ABVA KABO

W. Vlek, vakbondsconsulent van de AbvaKabo, is op maandag en dinsdag bereikbaar in UNS50 k.5.155 (tel. 881250) in dringende gevallen kunt u ook bellen met H. Uffing tel. 299775 of met C. Fröberg tel. 881812 of met een mc-lid van uw faculteit of dienst.

ALMA-Agenda

De wereld van het boek in de klassieke oudheid (Le monde des livres dans l'antiquité classique). Tentoonstelling over de ontwikkeling van het boek vanaf de papyrusrol tot perkamenten foliant. 01-03 t/m 31-03-1993, ma-vr 9.00-12.00 en 14.00-17.00 uur, Salle Marie Delcourt de la Bibliothèque de l'Université de Liège, Place Cockerill 1 ou Place du 20 Août 7, Luik.

Meesterwerken uit het kunstbezit van de Université de Liège (Chefs d'oeuvre du patrimoine artistique de l'ULg). Tentoonstelling van beeldhouwwerken tot Afrikaanse kunst. 17-03-93 t/m 30-04-93, ma-do 9.00-16.00 uur. Générale de Banque, Place Xavier Neujean 8, Luik.

Import van dieren in het verleden in de Europese fauna (Les animaux, sauvages ou domestiques, introduits par l'homme, à date ancienne, dans la faune européenne). Colloquium. 20-03-1993, 10.00-17.00 uur. Institut de Zoologie, Quai Van Beneden 22, Luik. Informatie: Prof. L. Bodson, 09-3241665579.

Misdaadpreventie, voorwaarde voor overleven (La prévention de la délinquance, condition de notre survie). Openbare lezing door Prof. M. Born. 25-03-93, 20.00 uur. Résidence André Dumont, place du 20 Août 32, local 1/4, Luik.

UNIVERSITEITSRAAD

Universiteitsraad op donderdag 25 maart 1993.

Op 25 maart zal de Universiteitsraad in zijn bijeenkomst de volgende onderwerpen behandelen:

- Begrotingsbrief 1993;

- Overzicht van de werking van het delegatiebesluit

Universiteitsraad m.b.t. Bijzondere Leerstoelen;

- Informatie over studiebegeleiding mede n.a.v. Rapport VSNU/SAC;

- Strategisch plan RL 1992-2000: Nadere stellingname College van Bestuur, opiniërende bespreking;

- Oprichten nieuwe faculteit/wijziging van het Faculteitsreglement FdAW;

- Benoeming vice-voorzitter Universiteitsraad;

- Vergadering van de Universiteitsraad vindt plaats in de UR-zaal, Bou3 De vergadering begint om 19.30 uur en is openbaar!

Omstreeks 20.00 uur bestaat er gelegenheid gebruik te maken van het sprekerskwartier.

INTERN. SAMENWERKING

ALMA zomercursussen Frans in Luik en Duits in Aken

Evenals voorgaande jaren organiseren de Université de Liège, de Rheinisch Westfälische Technische Hochschule Aachen en de Rijksuniversiteit Limburg zomercursussen Frans, Duits en Nederlands.

De cursus Frans vindt plaats van 12-23 juli en de cursus Duits van 19-31 juli. Deelname staat open voor RL studenten die de desbetreffende taal minimaal op VWO niveau beheersen. Er zijn per cursus acht plaatsen beschikbaar. De cursussen richten zich vooral op verbetering van de spreekvaardigheid.

Kosten: 250 ECU = f 550,— all in (cultureel programma, onderdak, eten, excursies).

Inschrijving is mogelijk bij Bureau Internationale Samenwerking (Ina Engelen). Bij de definitieve inschrijving moeten de kosten contant worden betaald (sluitingsdatum: 14 mei 1993). Inschrijving geschiedt op volgorde van definitieve aanmelding plus betaling. Bij inschrijving moet een bewijs van vaardigheid (VWO diploma of certificaat Frans/Duits) getoond worden.

EG-beurzenprogramma Japan

Voor bèta wetenschappers bestaat er een mogelijkheid om via een EG-beurzenprogramma voor 1 à 1,5 jaar naar Japan te gaan om daar in een laboratorium een onderzoek te doen. Belangrijkste voorwaarden:

- possession of a doctorate degree in a scientific or engineering field

- aged under 35;

- the applicant must be a researcher in a scientific or engineering field.

Meer informatie: Ina Engelen, tel. 883211 (08.00-12.00 uur).

Openingstijden

Het spreekuur 'Studeren in het buitenland' voor studenten en medewerkers wordt gehouden op woensdag- en vrijdagochtend van 09.00 - 11.30 uur in de Studie-infotheek van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, ingang Lenculenstraat, kamernr. 0311.

STUDENT EN ZAKEN

Studentendecanaat

Inlooppreekuur studentendecanen: di. en do. 14.00-16.00, wo. 17.00-19.00 u. Len.26, k. 0310B.

Tel. spreekuur ma. t/m vr. 13.30-14.00 u. tel. 883354 (ook voor het maken van afspraken).

Openingstijden secretariaat SZ:

ma. en di. 13.30-16.30 u., wo. 13.30-19.00, do. 9.00-12.00 en 13.30-16.30, vrij. 9.00-12.00.

Studentenpsycholoog

Voor een gesprek met de studentenpsycholoog Ruud vd Berg, kun je een afspraak maken via het secretariaat Studentenzaken, Len.26, kamer 0310B, 883354.

Steunpunt Studiefinanciering

Openingstijden: ma. t/m vr. 09.00-12.00 u. en 14.00-16.00 u., tel. 06-3212 151, Len.26.

Centrale Studentenadministratie

Collegekaarten/bewijzen van inschrijving
Bij verlies/diefstal van uw collegekaart en/of uw bewijs van inschrijving kunt u een nieuwe collegekaart of een bewijs van inschrijving laten maken cq. afhalen op woensdagmiddag tussen 14.00 u en 16.00 uur. U dient dit uiterlijk 's maandags d.m.v. een formulier aan te vragen en te betalen.

Adreswijzigingen

Studenten dienen zo spoedig mogelijk hun adreswijzigingen schriftelijk door te geven aan de Centrale Studentenadministratie.

Openingstijden: ma. t/m do. 14.00 uur - 16.00 uur

vrijdag 10.00 uur - 12.00 uur

Infotheek voor Studie en Beroep.

Openingstijden: ma. di. en do. 14.00-16.30 u en wo. 16.00-19.00 u en vr. 09.00-12.00 u, Len.26, kamer. 0311, Tel. 883351.

Studentenvakbond NSEM

Wij zijn er voor de student! Dus heb je vragen over of problemen met studiefinanciering, onderwijszaken, milieuzaken e.d.: bel: 883142. Wij bellen terug.

R.K. Studentenpastoraat

Iedere do. om 19.30 u. en zo. om 10.30 u. is er een viering van de H.Mis, voorgedaan door de R.K. studentenpastor dhr. F.Peró. Adres: Boschstraat 97, societeit "In de Fortuyn". Na afloop is er koffie.

Werkgroep Inkom

De werkgroep Inkom is er weer! Voor vragen, opmerkingen en ideeën zijn wij iedere werkdag tussen 13.00-14.00 u. bereikbaar op K.2304a in het Oud Gouvernement of tel. 883393.

Agenda AEGEE Maastricht

Elke dinsdag borrel om 22.00 u in de Metamorfoos

25-27 mrt. A first encounter with European Health Care in Cluj. Voor meer info zie congresmap. Tel. 043-883071, ma t/m vr. 11.30-12.30 u.

Agenda Sigma

23 mrt. fondsgroepvergadering

DOPE

Iedere ma. (15.00-16.00 u.) en do. (11.00-12.00 u.) spreekuur in de DOPE-kamer, OG 0.203, tel. 883263.

Om lid te worden van DOPE dien je o.v.v. naam, adres en tel.nr. een

De afdeling Cardiopulmonale Chirurgie van het academisch ziekenhuis Maastricht verricht ongeveer 1200 operaties per jaar, waarvan ongeveer 900 open-hart operaties. De afdeling beschikt momenteel over 8 care-bedden en 20 bedden op de verpleegafdeling. De afdeling omvat momenteel een formatie van vier cardiopulmonaal chirurgen en zeven assistent-geneeskundigen, waarvan twee in opleiding.

Bij genoemde afdeling ontstaat met ingang van 1 april a.s. een vacature voor een

ASSISTENT-GENEESKUNDIGE NIET IN OPLEIDING M/V

vacaturenummer 93.117/6

Het betreft een tijdelijke, full-time aanstelling voor de duur van één jaar. Verlenging na een jaar is niet uitgesloten. Over een toekomstige opleidingsplaats is geen enkele toezegging te doen.

TAKEN:

Van de assistent-geneeskundige niet in opleiding wordt een evenredige bijdrage aan de taken van de afdeling verwacht, met name op de care en verpleegafdeling. Na enige inwerktijd zal indeling in het dienstrooster plaatsvinden.

VEREISTEN:

Basisarts, bij voorkeur met enige ervaring in het specialisme cardiopulmonale chirurgie.

SALARIS:

Afhankelijk van opleiding en ervaring, maximaal fl. 5.466,— bruto per maand, conform schaal Z27.

INLICHTINGEN:

Kunnen worden ingewonnen bij Prof.Dr. O. Penn, hoofd afdeling Cardiopulmonale Chirurgie, telefoon 043 - 877068.

SOLLICITATIES:

Schriftelijke sollicitaties dienen met vermelding van vacaturenummer 93.117/6, zowel op brief, als op envelop, binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie te worden gericht aan de Dienst Personeel en Organisatie, afdeling Arbeidszaken, academisch ziekenhuis Maastricht, Postbus 5800, 6202 AZ MAASTRICHT.

INTERN TOT:

5 april 1993

Binnen de afdeling Urologie bestaat wegens vervanging op korte termijn plaatsingsmogelijkheid voor een

ASSISTENT-GENEESKUNDIGE NIET IN OPLEIDING / ARTS ONDERZOEKER M/V

vacaturenummer 93.131/6

TAKEN:

- * Coördinatie voor de participerende Nederlandse centra van een internationale multicenter geneesmiddelenstudie ten behoeve van stressincontinentie
- * Ondersteuning van wetenschappelijke activiteiten van de afdeling Urologie
- * Verrichten van patiëntgebonden onderzoek, i.c. echografie

VEREISTEN:

- * Voltooid studie Geneeskunde
- * Goede contactuele eigenschappen
- * Engels in woord en geschrift (vloeiend)
- * Ervaring met software pakketten WP, Dbase, SPSS, SlideWrite

SALARIS:

Afhankelijk van opleiding en ervaring, maximaal fl. 5.466,— bruto per maand, conform schaal Z27.

INLICHTINGEN:

Kunnen worden ingewonnen bij drs. E. Weil, uroloog en drs. J. Heesakkers, arts-onderzoeker, telefoon 043 - 875258.

SOLLICITATIES:

Schriftelijke sollicitaties dienen met vermelding van vacaturenummer 93.131/6, zowel op brief, als op envelop, binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie te worden gericht aan de Dienst Personeel en Organisatie, afdeling Arbeidszaken, academisch ziekenhuis Maastricht, Postbus 5800, 6202 AZ MAASTRICHT.

INTERN TOT:

5 april 1993

CONSTEN vastgoed



TE KOOP

EIJSDEN

Luxe halfvrijstaand geschakeld woonhuis ruime woonkamer, luxe keuken met alle voorzieningen bijkeuken, ruime garage, 3 ruime slpk, luxe badkamer met 2e toilet. Gelegen 20 min. op fietsafstand van Maastricht.

PRIJS: F. 245.000,= k.k.
tel: 04409-3131

EIJSDEN

Luxe geschakeld woonhuis gelegen aan de maasoever, in het oude gedeelte van Eijsden. ruime hal, woonkamer, ruime zeer luxe keuken me alle voorzieningen, 4 slpk, twee badkamers zeer luxe en modern.

PRIJS: F. 398.000,= v.o.n.
tel: 04409-3131

Ladies health instituut

... fitness, sauna, solarium, stretch-perception, aerobics, bodyfit, step-dance, voedingsanalyse, gratis kinderopvang, gratis parkeerplaats en uiteraard voor vrouwen.

Rijksweg 179, Rijkholt-Eijsden Tel 04408-3427

VERKIEZINGEN RL 1993

Op 12 maart jl. heeft het Centraal Stembureau de kiezersregisters voor de verkiezing in 1993 van de Raden en de Medezeggenschapscommissies (MC's) bij de RL vastgesteld.

T/m vrijdag **19 maart 1993** is het mogelijk om bij het Centraal Stembureau een schriftelijk verzoek tot wijziging van de kiezersregisters in te dienen. Deze verzoeken tot wijziging, alsmede de ambtshalve in de kiezersregisters aangebrachte wijzigingen liggen t/m 23 maart ter inzage bij het secretariaat van het Centraal Stembureau (kamer 0026B, Oud Gouvernement, Bouillonstraat 3). Op 22 en 23 maart 1993 kunnen de ingediende verzoeken tot wijziging, alsmede de ambtshalve aangebrachte wijzigingen schriftelijk worden tegengesproken.

De benodigde formulieren zijn aanwezig op de inzageplaatsen, te weten:

- * Randwijck, UNS. 50, receptie;
- * Tongersestraat 53, receptie;
- * Nieuwenhof, Zwingelput, kamer W. Thuss;
- * secretariaat Centraal Stembureau, Bouillonstraat 3, kamer 0026B.

Op 24 maart 1993 zal het Centraal Stembureau in een openbare zitting, die begint om 09.00 uur in kamer 0020, Bouillonstraat 3, beslissingen nemen over de ingediende verzoeken tot wijziging van de kiezersregisters, alsmede over de daarop ingediende tegenspraken en tegenspraken op de ambtshalve wijzigingen.

Daarna zal het Centraal Stembureau de kiezersregisters definitief vaststellen. Tegen de beslissingen die het Centraal Stembureau op 24 maart neemt kan van 29

maart t/m 2 april 1993 beroep worden ingesteld bij:

- * voor de verkiezing van de Raden: het College van Beroep voor het WO te 's-Gravenhage;
- * voor de verkiezing van de MC's het College van Bestuur van de RL.

De hiertoe benodigde formulieren zijn aanwezig op de inzageplaatsen.

Let op: de kandidaatstelling voor de verkiezingen is op **5, 6 en 7 april 1993**. In een volgende Observant zal hieraan meer aandacht worden besteed.

Wie vragen heeft kan altijd contact opnemen met de secretaris van het Centraal Stembureau, Gerard Hensen, kamer 0026B, Bouillonstraat 3, tel: 883165/883166.

tientje te storten op: bankrekeningnr. 57.69.86.763, ABN-AMRO Maastricht, t.a.v. Vereniging DOPE. Student let op uw saeck!

Koko agenda

vr. 19 mrt.: Culturele dag ccv theater Herbenusstr
wo. 24 mrt.: Koko strikes again FEEST in aen de wan!
20.30 u.: band Jezus Cruyff.

AGENDA SIB-MAASTRICHT

Elke donderdag ledenborrel in van Sloun, 21.00 u!
do 18 mrt: Forum "Mogelijkheden en beperkingen van buitenlandse correspondenten", Dhr. Wijnen.
vr 19 maart: 's middags; Internationaal sportpektakel 's avonds; "diner très chique", aansluitend een Latin-Caribbean party met live band "The Lazz" in 'De Andere Wereld'.

Agenda R.K.S.V. Servatius

Elke wo. avond is er mensa om 18.30 u. Inschrijving tot 12.00 u. wo. (tel. 211126). Kosten: f5,- leden, f6,50 introducés. Boschstraat 97, Maastricht, tel. 211126

Integrad

Integrad Maastricht zoekt per direkt een pas afgestudeerde jurist die geïnteresseerd is in de functie van directiesecretaris. Hij/zij dient aan de volgende criteria te voldoen:

- het opstellen van contracten (ook internationaal),
- arbeidsrecht,
- beheersing van engels en Duits.

Voor meer info: Intergrand, tel: 883397.

MST

Wil je meer uit je studie bedrijfseconomie halen dan theoretische kennis? Schrijf je dan nu in bij MST voor een interessante werkopdracht. Kom langs voor meer informatie op ons kantoor in de Abtstraat 4 van ma. t/m vr. van 13.30 tot 16.30. Tel: 883927

Agenda Tafelstraat 13

zo. 21 mrt 10.15 u. Viering in de St. Jan (Vrijthof, rode toren) Voorganger Ds. Joen Drost met Cantorij,
17.00 u. Evensong; Engelstalige viering op Tafelstraat ma. 22 mrt 18.00 u. de toneelgroep repeteert, 20.00 u. tweede lezing van 'Het verdeelde lichaam': Het lichaam in hedendaags beeldende kunst. Met Dullaart en Vd Meer, in: Oud Gouvernement.
di 23 mrt 20.00 u. Literatuurgroep
wo 24 mrt 18.00 u. Yogagroep; een nieuwe groep start; eerste keer vrijblijvend, 20.00 u. Gedichtengroep; lezen en bespreken van hedendaagse dichters.

LV&S

Frisbee beginnerscursus

Do. 8 apr. start beginnerscursus frisbee olv Kooijer op de voetbalvelden van DBSV in Heugem. Cursusduur: 4 lessen: 19.00-20.30 u, f 5,-. Sportkaart verplicht.

Golfcursus

Wo. 31 mrt. start een cursus golf voor beginners of gevorderden olv R. Kok. Dag/tijd: 13.45-15.15 u. Cursusduur: 5 lessen. Plaats: sporthal Randwijck (indoor) en de Driving Range vd Dousberg (outdoor). Kosten: f 40,- incl. materialen en ballen (excl. entreegeld vd Dousberg = f 4,- per keer. Inschrijven bij LV&S. Sportkaart verplicht.

Interne volleybalcompetitie

Wo. 31 mrt. start een interne volleybalcompetitie olv Hendrickx in sporthal Randwijck. Tijd: 21.30-23.30 u. Inschrijven in 2 categorieën: recreatief of prestatief. Per categorie max. 12 teams. Sportkaart verplicht! Gratis. Inschrijven bij LV&S voor 19 mrt.

Kajak - vervolgcursus wildwater varen

Kajaksport Limburg organiseert ism LV&S: Wildwater varen van Dousberg tot in de Ardennen olv Schreurs. Programma: ongeveer 8 weken en vindt o.a. plaats in Ambleve (B), Warche (B) en Irl (D). Max. deelnemers: 8. Aanvangsdatum in overleg. Kosten: f 150,- incl. boot&vervoer. Meer info en inschrijven voor 26 mrt. bij LV&S. Sportkaart verplicht.

Tennis parkkaarten

Bij LV&S kun je een parkkaart bestellen om te kunnen tennissen op 10 banen van Tenniscentrum Dousberg. Het seizoen loopt van 1 apr. t/m 30 sept. '93. Het aantal parkkaarten is zeer beperkt. Bestel dus snel! Kosten: f 100,- sportkaart verplicht. Inschrijven bij LV&S.

Agenda Dutch Mountains

22 mrt.: Info-avond voor beginnende wielrenners en ATB-ers 20.00 u. Sporthal Randwijck.

Agenda Lagakari

Do. 18 mrt.: Liedjesavond. Za. 10 apr.: zeilen in Roermond. Do. 22 t/m zo. 25 apr.: Kieljachtenrace. Do. 29 apr. t/m do. 6 mei: instructieweek.

Agenda Saurus

Lentelid worden? Geef je op met een team van min. 4 en een ouderejaars Sauruslid als coach. Adres: MSRV Saurus, tav GB van Baal, Postbus 175, 6200 AD Maastricht, tel 258926. 24 mrt: open feest Saurussociëteit.

Agenda Stennis

Elke do. van 19.30-20.30 u. Stennis conditietraining in sporthal Randwijck. Opgeven bardiensten: Alies 211669. Opgeven Batavierenrace: Mariëlle 639593.

STUDIUM GENERALE

Culturele dag

Vr. 19 mrt, 13.00 u, CCV-gebouw, Koko-leden: f 3,50 / overigen: f 7,50 (voorverkoop) en f 9,00 aan de kassa. Aan deze culturele dag levert SG dit jaar een bijdrage in de vorm van een interview met schrijfster Charlotte Mutsaers en een cabaretoorstelling van Kommil Foo, winnaars van het Cammerettenfestival in Rotterdam. Vanaf 16.00 u. zijn er op twee podia voortdurend activiteiten. Overdag zijn er diverse workshops. Inschrijven bij Yvonne Hofman, tel.: 253461.

Sterrenkunde

De Oerknal, een blauwdruk voor het heelal

Di. 23 mrt, 20.00 u, Collegezaal Nieuwenhof, gratis.
Deze lezing, door prof. dr. Icke (hoogleraar sterrenkunde, Sterrewacht Leiden), gaat over het heelal op de allergrootste schaal, met afstanden van ongeveer 15 mld lichtjaren. De meest succesvolle theorie om de oorsprong, het gedrag en de lotgevallen van het heelal op deze schaal te verklaren, is tot dusver de oerknaltheorie. Volgens het model uit deze theorie ontstond het heelal 15 mld jr. geleden in een enorme explosie, waarbij materie, energie, ruimte en tijd gevormd werden.

Creativiteit

Serendipiteit, de kunst van de ongezochte vondst

Do. 25 mrt, 20.00 u, Aula, gratis.
Een belangrijk facet binnen creativiteit is het verschijnsel serendipiteit: het door toevaligheid en schranderheid ontdekken van dingen waarnaar men niet op zoek is. In de wetenschap is er een spanningsveld tussen serendipiteit en de empirisch-positivistische wetenschapsbeoefening. Wetenschappelijk onderzoek sluit factoren als toeval en geluk vaak uit. Volgens de houder van de lezing, drs. Van Andel (experimentele chirurgie, R.U. Groningen), kunnen serendipiteit en systematisch onderzoek elkaar aanvullen en versterken.

WETENSCHAPSWINKEL

De Wetenschapswinkel biedt studenten de gelegenheid hun onderwijsinspanningen te combineren met maatschappelijke dienstverlening. Bovendien doet men ervaring op met klantgericht werken. Geboden wordt verder o.a.: kantoorfaciliteiten en publiciteit voor het eindrapport. Momenteel staan voor alle faculteiten onderzoeksvragen open. De onderzoeken kunnen als onderwijsverplichting gelden: jaarwerkstuk, opstel, paper, (eind)scriptie. Begeleiding vanuit de faculteiten is toegezegd. Meer info: Wetenschapswinkel, looiersgracht 14, tel: 883120/883529

ECONOMIE

Vragenuur Wiskunde 2.3 (Oud)

In verband met de laatste herkansing wiskunde 2.3 oude stijl op 2 april a.s. is er op **woensdag 31 maart** van 10.00 tot 12.00 uur op kamer 4.071 (H. de Graaff) gelegenheid tot vragen stellen over de desbetreffende leerstof.

Spreekuren medewerker roosters

I.v.m. vakantie komt het dagelijks spreekuur van de medewerker roosters in de week van **maandag 29 maart t/m vrijdag 02 april te vervallen**. Voor dringende gevallen kunt u zich melden bij het secretariaat van Bureau Onderwijs, kamer 3.077, tel. 043-883650.

Spreekuur Vaste Commissie voor de Examens

Het spreekuur van de Vaste Commissie voor de Examens (VCE) op donderdagmiddag 25 maart komt te vervallen.

Blok 3.4/4.4, Direct Marketing Management, vakcode 5024K

Voor het blok Direct Marketing Management is het volgende studieboek vereist:
Katzenstein, H. en Sachs, W.S. (1992), *Direct Marketing*, 2nd. ed., Macmillan, New York
Bovenvermeld boek komt in de plaats van het boek: Roberts, M. en Berger, P. (1989), *Direct Marketing Management*, Prentice Hall, Englewood Cliffs, zoals vermeld in de 'Blokbeschrijvingen Doctoraalonderwijs'.

Required Literature Business Marketing (5022V)

M.D. Hutt en T.W. Speh, *Industrial Marketing Management, A strategic view of business markets*, 3e druk, Holt Saunders, New York, 1985. Pay attention, 3e edition.
Laneche, J.C. & Weinstein D., *Industrat: The Strategic Industrial Marketing Simulation*, Prentice Hall, 1988.
Reader Business Marketing
Description block:
During the block a simulation game called Industrat will be played. This game will function as one big case during the whole course. There won't be any 'onderwijsgroepen' except for the last week. For more information please contact Arjan Kampf, phonenummer 043-883813.

Business Marketing (course code 5022V) and Industrat (course code 5030T)

This message is directed to everyone who has subscribed for the course Business Marketing (5022V) and the 'vaardighedenstroom' Industrat (5030T). As opposed to the text in the 'studiegids' the simulation-game Industrat will be played during the course Business to Business Marketing. This would mean that if you have subscribed for both courses, you would be playing Industrat twice. We think that this won't be very productive in terms of gaining knowledge. If you decide not to follow the course 'Industrat' we would like you to leave a message (*) at the marketing secretariat so we can take you off the list for this course. In that case you will automatically be inscribed for the alternative 'vaardighedenstroom' indicated on your registrationform. This gives more chances for your fellow students to participate in this course because of the limited amount of participants.
(*) before friday 2 april.

Agenda EFM

De commissie buitenland van EFM-Mercurius organiseert in 1993 het studieproject Indonesie. Het project heeft als onderzoeksvraag meegekregen:

Wat maakt een onderneming in Indonesie succesvol?
Deze vraag zal beantwoord gaan worden vanuit de vakgebieden marketing, financiering en berichtgeving. Waar nodig zal een en ander in een algemeen economisch kader geplaatst worden en zullen juridische (on)mogelijkheden bestudeerd worden.

Het project bestaat uit een literatuurstudie van twee maanden, een praktijkonderzoek van twee maanden in Nederland en een studiereis naar Indonesie in november 1993. Ter afsluiting van het project wordt er een symposium georganiseerd.

Voor informatie zijn wij bereikbaar elke dinsdag van 10.00-12.00 uur en elke donderdag van 14.00-16.00 uur op telefoonnummer 043-883779. 23 maart

COMAX organiseert een workshop in samenwerking met Coopers & Lybrand, in hun kantoor te Maastricht. Deze workshop is speciaal bedoeld voor derde jaars economiestudenten (afstudeerdatum juli

1994). Inschrijvingsformulieren zijn te verkrijgen via je onderwijsgroep of op de EFM-Mercurius kamer (0085). Inschrijvingsformulier richten aan: EFM Comax, Nicole Poulissen, Postbus 616, 6200 MD Maastricht. Uiterste inschrijfdatum is 15 maart 1993.

26 maart

COMAX organiseert voorlichtingsbijeenkomst over de postdoctorale opleidingen tot Register Controller en Register Accountant. Voorlichting wordt verzorgd door drs. R. Dassen RA en prof. H. Brink RA. De heer Den Hoed, financieel directeur van Akzo Nederland zal een beeld geven van zijn praktijkervaringen. Lokatie: k. 2001. Tijd: 14.00-16.00 uur.

8 april

ISABEST, vereniging voor accountancy te Tilburg, organiseert een congres over de onafhankelijkheid van de accountant. Inschrijven kan via COMAX op k.0081 op dinsdagen van 13.30-14.30 uur, voor 24 maart. 19 april - Imperator organiseert excursie naar Rijksmuseum en Christie's kunstveiling te Amsterdam.

24-29 april - Alfa organiseert zesdaagse studiereis naar Budapest.

28 april - Imperator organiseert seminar 'Dragon Power; opportuniteiten and threats of South-East Asia'.

8-12 mei - Imperator organiseert studiereis naar Berlijn met o.a. bezoek aan Treuhandanstalt.

27 mei - Imperator organiseert excursie naar Shell te Rotterdam.

Kantooruren Imperator: woensdagen van 10.00 - 12.00 uur in k.0083. Kantooruren Mercurius: dinsdagen van 10.00 - 12.00 uur en donderdagen van 14.00 - 16.00 uur in k.0081, tel. 043-883779.

Kantooruren Marketing Associatie (MMA): dinsdagen en donderdagen van 12.00 - 13.00 uur, k. 0081, tel. 043-883779.

MMA-leden kunnen tijdens kantooruren gratis het MMMarketing Bulletin ophalen.

IPPNW-congres

De Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie organiseert op 14, 15 en 16 april het Third European IPPNW congress met als hoofdthema het conflict op de Balkan. De NVMP is de nederlandse tak van the International Physicians for the Prevention of Nuclear War, een organisatie die tijdens de Koude Oorlog werd opgericht, in 1985 de Nobelprijs voor de Vrede kreeg toegekend, en zich tegenwoordig meer richt op preventie van geweld in het algemeen. Het programma bestaat uit lezingen over de rol van de VN, de rol van de EG, de geschiedenis van de Balkan, gezondheidszorg in conflictgebieden, e.d. Verder zijn er workshops gepland over oorzaken van conflicten, mensenrechten, vreemdelingenhaat, enz. Het programma is ook interessant voor FdEC-studenten. Tenslotte is er een ontvangst op het stadshuis, een benefietconcert en een feest georganiseerd. Er komen studenten uit heel Europa. Voor meer informatie: bel Johannes van der Heide, tel 043-253460 of Juliette Parlevliet, tel 020-6253574

RECHTSGELEERDHEID

Openingstijden Onderwijsbalie BO

Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

Verkrijgbaar aan de Onderwijsbalie

vanaf 19.03: opsteltitels dagopleiding jaar 2 en 3 Nederlands recht en jaar 2, 3 en 4 Fiscaal recht

Toetsen dagopleiding

07.04.1993 en 08.04.1993: toetsen van blokperiode 3 van de dagopleiding.

Nadere informatie (waar en wanneer vinden toetsen plaats) op het het publicatiebord 'Algemene informatie' bij de onderwijsbalie. Het verdient aanbeveling om hiervan goed kennis te nemen.

Aanvragen diploma's

Propedeusediploma's en doctoraalgetuigschriften worden niet automatisch verstrekt. Studenten die hiervoor in aanmerking denken en wensen te komen dienen een desbetreffend aanvraagformulier in te dienen bij de Examencommissie. Dit kan vanaf de maand waarin het laatste examenonderdeel voor het betreffende examen is afgelegd. Formulieren en nadere informatie zijn verkrijgbaar aan de onderwijsbalie.

Nabesprekingen

Recht, markt en staat: 26.03 (vrijd.) - 15.15 uur - Collegezaal (Zw 4).
Sociale zekerheid: 23.03 (dinsd.) - kamer 1024 (Zw4) en 25.03 (donderdag) - in kamer 0.010 (Bou3). Telkens van 19.00 - 22.00 uur.
Overheid: 19.03 (vrijd.) - 09.00 uur - Collegezaal (Zw4).
Nadere info: zie publicatieborden!

Colleges en lezingen

Colleges Sociale wetenschappen: iedere woensdag 09.30-11.30 uur Collegezaal Nieuwenhof, te beginnen 3 februari.
24.03: College Rechtshandeling 13.30-15.30 uur Collegezaal TS53.
24.03: College Criminaliteit 15.45-16.45 uur Collegezaal TS53.
24.03: College Belastingrecht voor ondernemingen 09.00-11.00 uur Statenzaal Bou3.
31.03: College Rechtshandeling 12.30-14.30 uur in de Collegezaal TS53
31.03: College Criminaliteit 15.45-16.45 uur in de Collegezaal TS53
31.03: College Belastingrecht voor ondernemingen 09.00-11.00 uur Collegezaal TS53.

Gezocht: studenten!

Oproep voor student-lidmaatschappen bestuurlijke organen FdR
De door de faculteitsraad ingestelde formatiecommissie nodigt hierbij de studenten van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid uit om zich kandidaat te stellen voor het lidmaatschap van de volgende bestuurlijke organen: van de faculteit in het academisch jaar 1993/1994: faculteitsbestuur (1), studierichtingsc. Ned. recht (6), studierichtingsc. fisc. recht (5), cie deeltijdonderw. (2 deeltijdstudenten)(sub-cie SRC Nederlands recht), bibliotheekcie (1), cie internationalisering (1), voorlichtingscie (2), facultaire emancipatiecie (1), Kandidaatstelling kan alleen schriftelijk uiterlijk 19 maart 1993 onder vermelding van: Naam, adres en telefoonnummer, studiejaar en korte motivering van de kandidaatstelling. Brieven richten aan formatiecommissie, p/a i. Loontjens, faculteitsbureau FdR.
Informatie over de taken van deze commissies en de rol van studenten hierin: op de facultaire publicatieborden. Nadere inlichtingen bij Annick Mol, student-lid faculteitsbestuur, tevens lid van de formatiecommissie. Tel. 043 -213662.

Voorlichtingsbijeenkomst European Legal Studies

Donderdag 25 maart a.s. om 17.30 uur in de Collegezaal, gebouw Nieuwenhof.

Aanmeldingsformulieren zijn vanaf 25 maart a.s. verkrijgbaar tijdens bovengenoemde voorlichtingsbijeenkomst en tijdens spreekuren bij het Bureau Internationalisering (kamer 0.041, Nieuwenhof). De nieuwe brochures van European Legal Studies zijn vanaf heden verkrijgbaar bij het Bureau Internationalisering (alléén tijdens spreekuren: maandag, dinsdag en donderdag 10.15 - 11.15 uur). deadline aanmelding European Legal Studies: uiterlijk 7 april a.s. (tot 17.00 uur) bij het Bureau Internationalisering.

Bericht van Bureau Stages

- Er is een stageplaats bij de VN Genève van 05.07 en 23.07 en een stageplaats op het gebied van gezondheidsrecht te Maastricht. Inlichtingen: bureau stages

IPPNW-congres

14.04, 15.04 en 16.04: het Third European IPPNW congress van de Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie. Hoofthema: het conflict op de Balkan.

De NVMP is de Nederlandse tak van the International Physicians for the Prevention of Nuclear War, een organisatie die tijdens de Koude Oorlog werd opgericht, in 1985 de Nobelprijs voor de Vrede kreeg toegekend, en zich tegenwoordig meer richt op preventie van geweld in het algemeen.

Programma: (ook zeer interessant voor FdR studenten) o.a. lezingen over de rol van de VN, de rol van de EG, de geschiedenis van de Balkan, gezondheidszorg in conflictgebieden, e.d., workshops over oorzaken van conflicten, mensenrechten, vreemdelingenhaat, enz. Tenslotte een ontvangst op het stadhuis, een benefietconcert en een feest. Er komen studenten uit heel Europa. Voor meer informatie: bel Johannes van der Heide, tel 043-253460 of Juliette Parlevliet, tel 020-6253574.

Agenda Juridische Faculteitsvereniging Ouranos

Nieuw op de agenda:

28.04: lezing door ron Weyzen, directeur van MVV om 11.00 uur in de Statenzaal (Bou3) o.v. thema: 'Overeenkomsten in het betaalde voetbal'.

Agenda JIB

19.05: Opleidingenmiddag, de kaartverkoop start op 17.03

09.06: Individuele Gesprekken Dag

Opgelet! Het is weer zover, n.l. Jurist in Bedrijf zoekt nieuwe medewerkers. Let op de posters.

ALGEMENE WETENSCHAPPEN

Onderwijsbalie

Openingsuren onderwijsbalie:

maandag van 09.30-10.30 uur

woensdag van 11.30-12.15 uur

vrijdag van 11.30-12.15 uur

CWSV Orakel

Openingstijden Orakelkamer. Kapoenstraat K.0038:

Maandag tot Donderdag 13:00-15:00

Maandag : Reductiebureau

Dinsdag : Bestuur

Woensdag : Reductiebureau

Donderdag: Commissie Onderwijs

Wat dus betekent: Boeken kunnen alleen worden opgehaald op

Maandag en Woensdag!

AGENDA

20 Maart voorlichtingsdag nieuwe studenten.

Gezocht: Enthousiaste leden voor de activiteitencommissie!

Wil je feesten, kampen, excursies, poëzienaachten, lezingen, filmdagen,

en andere leuke dingen organiseren, meld je dan nu op de Orakelkamer!

Je kunt nog lid worden!

Maak gewoon f25,- over op: bankrek. 86.59.85.103 SNS-bank Maastricht of op Giro: 0492552

O.v.v.: "Contr.92-93" en je telefoonnummer.

Of kom even langs in de kamer.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Herkansing blok Internationale Gezondheidszorg

Uw herkansingsopgave kunt u afhalen op het secretariaat Beleidswetenschap (UNS 50, nivo 5, kamer 5.319)

Stageplaats/werkervaring aangeboden

In het kader van een project van de Provinciale Raad van de Volksgezondheid is er plaats voor een student die als vrijwilliger behulpzaam wil zijn bij de afronding van dit project. Het richt zich op een inventarisatie van het aanbod voor ouderen in de 5 WGR regio's in Limburg. Door een RB-student is reeds (d.m.v. een stage) een pilotstudy verricht die op dit moment wordt afgerond. Naast dit specifiek onderzoek is er ook plaats voor een stagiaire in de ouderenzorg in het algemeen. Inlichtingen: stagecoördinator BB, G. Jongerius-de Gier, tel. 881690.

Gezocht studentleden voor meerdere blokplanningsgroepen

Als studentlid draag je medeverantwoordelijkheid voor de inhoudelijke invulling van een blok van de afstudeerrichting Verplegingswetenschappen. Het gaat om de blokken: 2.5, VW-theorievorming, H. vd. Bruggen, 881572; 2.6, Verplk. diagnose, K. Cox, 881557; 2.7, Evaluatie, L. Hollands, 881556; 3.1, Verplk. Interventie, G. Brouns, 881700; 3.2, Onderzoek van Zorg, J. Mesman (R. de Wilde), 883339; 3.3, Verpleegkunde & Werkomgeving en Organisatie & w.o., N. Boumans, 881692; 2.1, M&T voor onderzoek, H. Philipsen, 882282; 2.2, F&T, voor VW, P. Tomlow, 882411; Methoden en Technieken voor VW onderzoek, M. te Wierik, 881694. Informatie bij bovengenoemde blokcoördinatoren.

Gezocht studentlid CurriculumPlanningsGroep VW

De curriculumplanningsgroep VW is een adviescommissie, bestaande uit vier blokcoördinatoren plus twee studentleden, die bespreekt de inhoudelijke invulling van het regulier, doorstroom en deeltijdopleiding van VW. Eens per maand is er een vergadering. Op dit moment is er een vacature voor 1 deeltijdstudentlid. Informatie bij de voorzitter: H. van der Bruggen, tel: 881572 of bij studentlid: Karla Douw, tel.: 256008.

Leden werving Onderwijscommissie Verplegingswetenschap

De Onderwijscommissie VW (OCVW) wil de studenten meer betrekken bij het onderwijs. De OCVW is een overlegorgaan voor studentenleden binnen de blok- en curriculum- en Maatschappijstroom planningsgroep. De OCVW zoekt daarbuiten ook nog enthousiaste leden die mee willen denken en evtueel actie willen ondernemen om die betrokkenheid bij VW te vergroten. Informatie bij Sara, tel.: 620128 of Eric, tel.: 253538.

AGORA

Dinsdag 23 maart is de algemene ledenvergadering van AGORA, rode zaal no 480 van 19.30 tot 22.00 uur. Op 24 t/m 27 maart vindt de buitenlandse reis naar Kopenhagen plaats! Opgeven hiervoor kan tijdens het spreekuur, dagelijks van 10.00 tot 11.00 uur. Er worden kandidaten gevraagd voor de faculteitsraad. Belangstellenden hiervoor kunnen Hans Suykerbuik 622515 of Eveline van Eck 616746 bellen.

Statistiek toets M&T3 en M&T8

Op woensdag 7 april vindt de toets Statistiek plaats voor M&S3 en de herkansingstoets Statistiek voor M&S8. Plaats, Sporthal Daalhof, tijd: 13.00-16.00 uur.

Groepsindeling onderwijsgroepen 6e blokperiode

In principe kunnen GW en MGK studenten niet van onderwijsgroep wisselen. Alleen in hoogst uitzonderlijke gevallen kan een voorkeur voor een tijdstip worden aangegeven. Indien mogelijk wordt met deze voorkeur rekening gehouden bij de indeling van onderwijsgroepen. Hiertoe dient men vóór 19 maart een schriftelijk verzoek te hebben ingediend bij E. de Sanctis, Bureau Onderwijs, kamer 1.231. Na deze datum worden verzoeken niet meer ingewilligd.

Beijerlandspel 1992/1993

Het betreft alle derde jaars studenten GW. Aangezien tijdens en na blok 3.7 de tijd ontbreekt om 'het Beijerlandspel' als trainingsonderdeel van het reeds gegeven blok 3.1.1. naar behoren te spelen, komt deze verplichte vaardigheidstraining in het studiejaar 92-93 te vervallen. Alle studenten die in studiejaar 92-93 aan blok 3.1.1. hebben deelgenomen zijn door de Examencommissie vrijgesteld voor het onderdeel 'Beijerlandspel' (pag. 150 studiegijs). Het spel wordt nu in het najaar van 1993 gespeeld tijdens blok 4.2.W. 'Organisatie-ontwikkeling' en is dan alleen verplicht voor studenten die aan dat blok deelnemen. Inlichtingen: drs. A.W.M. Meijer, coördinator Beijerlandspel, vakgroep BLW

Openingstijden balie- spreekuur Bueau Onderwijs

Spreekuur is wekelijks van 10.15-11.15 uur en van 15.15-16.15 uur. De balie is open wekelijks van 10.30-11.00 en van 15.30-16.00 uur. Buiten deze tijden worden alle GW en MGK studenten niet meer geholpen.

GENEESKUNDE

Mededelingen Bureau Onderwijs

Getuigschriftenuitreikingen Geneeskunde

Op 24 maart a.s. vindt er weer een getuigschriftenuitreiking plaats. Doctoraalgetuigschriften: 14.00 uur. Basisartsgetuigschriften: 15.00 uur. Locatie: St. Janskerk Maastricht. Let op: Vanwege het grote aantal basisartsen dat gaat afstuderen, is er voor deze categorie (basis-

•
•
•
•
•

Randstad Scriptieprijs '93

Kwaliteit in dienstverlening

Om het wetenschappelijk onderzoek naar kwaliteit in dienstverlening te stimuleren stelt Randstad Uitzendbureau jaarlijks de Randstad Scriptieprijs beschikbaar voor de beste doctoraalscriptie met het thema 'Kwaliteit in dienstverlening'. Studenten uit alle studierichtingen kunnen meedingen.

De auteur van de winnende scriptie ontvangt een prijs ter waarde van f 20.000,-. Voor de nominaties is f 5.000,- gereserveerd.

Wilt u deelnemen aan de Randstad Scriptieprijs '93 of wenst u meer informatie, dan kunt u een brochure en aanmeldingsformulier (onder vermelding van universiteit en studierichting) aanvragen bij:

Randstad Uitzendbureau bv
Randstad Scriptieprijs '93
Antwoordnummer 10609
2800 WB Gouda

Een postzegel is niet nodig.

Randstad houdt niet van half werk

randstad uitzendbureau

"Il ladro di bambini" in Lumière

De onschuldige kinderdief



De kinderdief en een van zijn kinderen.

Ondertussen maant zij haar elfjarige dochter Rosetta een beetje op te schieten. Terwijl Luciano verdrietig buiten op de trap zit, klimt er een man in een net pak omhoog die hem vriendelijk begroet en vervolgens lachend Rosetta's slaapkamer inloopt. Een grote mannenhand streelt langzaam over een meisjesarmpje. Nog geen dertig seconden later loeien de sirenes. Man, moeder en dochter worden afgevoerd. Luciano kijkt zwijgend toe. Waar moet dat naar toe met een moeder achter tralies en een vader die al jaren spoorloos is? De autoriteiten geven twee jonge politie-agenten de opdracht om de beide kinderen naar een weeshuis in Rome te brengen. Voor ze goed en wel op weg zijn heeft één van de twee carabinieri alweer iets beters te doen en zo blijft de plichtsgetrouwe Antonio, gespeeld door de acteur Enrico Lo Verso, met Rosetta en Luciano achter in de trein naar de hoofdstad. In het weeshuis kunnen de kinderen niet blijven. De reputatie van Rosetta is haar al voorbijgesnel en de brave leiding vindt haar veel te gevaarlijk voor de andere kinderen. Verder gaat de reis, naar een ander tehuis op Sicilië. De communicatie verloopt stroef. Luciano zwijgt nog steeds in alle talen en Rosetta, met zulke volwassen ogen in een kindergezicht, bijt af en toe fel van zich af. Naarmate de kilome-

ters oplopen, groeit ook de verstandhouding tussen jongeman en de kinderen. Antonio neemt ze mee naar zijn geboorteplaats in Calabrië. Zijn zus heeft net een nieuw huis gebouwd, op zijn Italiaans dus zonder vergunning. Daar is Antonio het natuurlijk niet mee eens, maar de kibbelpartijtjes hierover zijn niet hevig genoeg om te vertrekken. Pas als ook daar het verleden van Rosetta boven water komt, neemt hij de kinderen weer mee. Naar het strand. Door de zon en de zee ontdooien de kinderen en wordt het voor het eerst een beetje gezellig. Ze zwemmen en gaan uit eten. Als Antonio ook nog een straatrover in de kraag grijpt is hij natuurlijk helemaal de held. Hij levert de dief keurig af op het politiebureau. Daar wordt een proces-verbaal opgemaakt. Tegen hem. De kinderen hadden allang in Sicilië moeten zijn. Dat is een ernstig vergrijp, dat kan hem zijn baan kosten. Dat begrijpt hij toch ook wel? Hij is een kinderdief.

Judith Kuijk

Il ladro di bambini, Lumière, 18 t/m 31 maart, 20.00 uur
1 t/m 14 april, 22.00 uur.



Een bouwvergunning krijgen duurt in Italië jaren en jaren. Behalve als je de plaatselijke ambtenaren wat geld toestopt. Dan staat het er binnen een jaar. In weinig landen is de bureaucratie zo groot en wordt er zo vaak de hand met de wet gelicht als in Italië. Terwijl in dat land nu de koppen rollen van tientallen politici, draait vanaf 18 maart in filmhuis Lumière een Italiaanse film die op een subtiele, indirecte manier een aanklacht tegen de corruptie is.

"Il ladro di bambini" uit 1992, oftewel "de kinderdief", van de Italiaanse regisseur Gianni Amelio heeft de nodige gevoelige snaren weten te raken in de filmwereld. In Cannes sleepte Amelio met zijn creatie de Speciale Juryprijs in de wacht en in Berlijn werd de film zelfs tot de Beste Europese Film van 1992 gekroond. Dat was goed gezien van de dames en heren jury-leden. Hoe vaak lukt het om een gevoelige film te maken die nergens afglijdt naar sentimenteel? Hoewel er voldoende ingrediënten aanwezig waren om van "Il ladro di bambini" een zoetsappige 'tearjerker' te brouwen, maakte Gianni Amelio er een ontroerende, geloofwaardige film van. Een road-movie met een randje documentaire, waarin twee van de drie hoofdrollen worden vervuld door amateur-acteurs die de meerderjarigheid nog lang niet bereikt hebben. In een troesteloze flat in Milaan zit de negenjarige, asmatische Luciano zijn opruimende moeder zwijgend aan te staren. Zij krijgt de kriebels van het jong en stuurt hem naar buiten om een ijsje te kopen.

Fantastikè: expositie van beeldend werk van psychiatrische patiënten

Johnnie leeft nog

"Er was eens een jongetje in Vijverdal dat niet kon wennen aan de mensen rondom zich heen. Dat jongetje wilde het liefst dood. Dood betekent ook: eindelijk binnen in zijn dode vriend A.W. zijn. God gelooft dat jongetje natuurlijk wél en komt hem tegemoet om het te volbrengen. De hemel wil nu slapen, welterusten allemaal." Zo maar een notitie van een Vijverdal-patiënt die niet meer leeft.

Fantastikè, verbeeldingskracht is de titel van een bijzondere expositie van beeldend werk van psychiatrische patiënten. Het is een overzicht van 35 jaar creatieve therapie in het psycho-medisch centrum Vijverdal in Maastricht.

De psychiatrie is in de laatste 35 jaar veranderd en inzichten zijn gewijzigd. Tegenwoordig wordt veel nadruk gelegd op mensen met al hun eigenaardigheden een eigen plaats te geven. De psychiatrie wil niet meer afgezonderd zijn, maar opgenomen in de samenleving. Deze expositie haalt ook het beeldend werk van patiënten uit het geïsoleerde wereldje en geeft het een plaats in het dagelijkse stadsleven. Uitingen van verbeeldingskracht vertellen altijd iets, of ze nu van de hand van een

student, een kunstenaar of een patiënt zijn. Werk van kunstenaars zien we vaker, maar dat van patiënten blijft meestal binnen de muren van het instituut. Gelukkig dat creatieve therapie een toevluchtsoord voor de fantasie biedt, dat even ontsloten wordt door de expositie en een gelijknamige, prachtige catalogus. Het boek heet ook Fantastikè. Een toepasselijke titel. Verbeeldingskracht is immers een van de positieve krachten van de mens. Als praten moeilijk of zelfs onmogelijk wordt, kan verbeelding communiceren en overtuigen. En dat laatste doet het werk zeker. De tentoonstelling bestaat uit werken van de meest uiteenlopende technieken: beelden, pastels, linosneden, grafitti, persoonlijke notities en tekeningen. 'De Engel' heet een houtskooltekening waarin tussen wervelende lijnen en krassen vleugels en een lieve glimlach staan. Vooral de werken in kleur zijn prachtig. Soms zijn ze heel fel en direct, zoals in 'De Schreeuw' of 'Vlucht' en andere keren weer sober en zwaar, zoals in 'Verknocht' en 'Machine-mens'. Speciaal zijn ook de polaroids waarin getekend en gebrand is. De menselijke figuren zijn totaal vervreemde wezens geworden. In 'Lord ist extra' heeft de verbrande figuur niets meer te maken met zijn omgeving, hij is een buitenstaander, een outlaw. Heel vaak is het werk gebaseerd op lijden. De pijn, de hel en de dood zijn er nog steeds, ondanks pijnstillers. En ook het dagelijks ritme kan voor individualisten

vrreselijk zijn. Iemand schreef op de achterkant van zijn tekening: kamer poetsen / koken / eten / trainen / kutleven / fuck off alles en iedereen / piss off / R.i.p. Maar gelukkig is daar ook Johnnie: een foto van een voorrangsbord op de Vijverdalseweg. 'Johnnie is dood', schreef iemand in het wit tussen de rode driehoek. Later bedacht hij zich. Streepte 'is dood' door en maakte ervan 'leeft nog'. Wat het werk zo bijzonder maakt is de onbevangenheid. Dat wat de meeste kunstenaars niet meer hebben. Zij moeten die onbevangenheid steeds weer zoeken en bevechten tussen kunstgeschiedenis, trends en andere invloeden in. De patiënten werken met een enorme spontaniteit, waaruit die dan ook voortkomt. Het werk is verrassend. De catalogus is goed verzorgd. Maar de meeste verhalen voorin hadden plaats mogen maken voor nog meer foto's en notities zoals deze: "Ik ben een vis die al jaren probeert zijn kop boven water te houden."

Marianne van der Bolt

Van 26 maart tot en met 18 april in het Theater aan het Vrijthof. Openingstijden: maandag tot en met vrijdag van 11.00 - 16.00 uur en 's avonds tijdens de voorstellingen.

Agenda

donderdag 18 maart
Creativiteit en waanzin, lezing, Aula RL, 20.00
Egodocument: zelfportret of spiegelbeeld, lezing, Stadsbibliotheek, 20.00 uur
St Caecilia-mis van Haydn, OL Vrouwekerk, 20.30
Yerma, toneel, Kruis van Bourgondië, 20.30

vrijdag 19 maart
Naamrecht en afstammingsrecht, lezing, Vrouwencentrum, 10.30
Koko's Culturele Dag, CCV-theater, 13.00
Messiaen/Brabms/Chopin, pianorecital, Vrijthoftheater, 20.15
Yerma, toneel, Kruis van Bourgondië, 20.30
De Rumarita's, theaterconcert, Theatercafé, 23.00

zaterdag 20 maart
Barokconcert, Waalse Kerk, 20.00
Rachmaninof, LSO en J.P. Collard, Vrijthoftheater, 20.15
Yerma, toneel, Kruis van Bourgondië, 20.30

zondag 21 maart
Ruben's poppentheater, Podium Posjet, 14.15
Tom Lanoye, literair matinee, Arcadia, 14.30
Russische koorzang, St. Janskerk, 14.30
Andre Rieu in Wenen, Vrijthoftheater, 20.15

dinsdag 23 maart
Oerknal, blauwdruk voor het beelal, lezing, Nieuwenhofzaal, 20.00
Medea, tragedie, Vrijthoftheater, 20.15

woensdag 24 maart
Lunchconcert, R. Koelman, viool, en A. Oomen, piano, Redoute, 12.30
Great expectations, Engelstalig theater, Vrijthoftheater, 20.15

Exposities
Henk Hulstijn, objecten en **Gaston Klein**, schilderijen, Galerie Simeria-Signe, Bogaardenstraat 40B, Maastricht, 13 febr. t/m 20 maart. Wo t/m za 13.30-17.30
Aanloop I, René Daniëls (schilderijen, werken op papier), Romeinse sculptuur uit Zuid-Limburg, Aldo Rossi (tekeningen nieuwbouw, grafisch werk), Bonnefantenmuseum, 23 jan. t/m 18 april, di t/m vr 10-17, za en zo 11-17
Frits van der Zander, pastels en tempera's, 7 febr. t/m 21 maart, Galerie Wolfs, wo, vr 14-18, do 18-20, za 10-17, zo 13-17
Rens Brouns, dagboektekeningen Hatti 1990-1992, Galerie Fab, 7 maart t/m 12 april, do 16-20, vr t/m zo 13-17
Cole Morgan, 'Targets', Contempo, 28 februari t/m 26 maart, do t/m zo 12-17
Herma van den Heuvel, beelden en schilderijen, Schuurth & van Noorden, 6 maart t/m 4 april, do t/m za 14-18
Angele van den Thillart, schilderijen, De Keerder Kunstkamer, 14 maart t/m 11 april, do t/m zo 13.00-17.30
Jan Aussems, schilderijen en **Bernadette Dekker**, keramiek, Artisart, 20 maart t/m 17 april, di t/m za 13.30-17.30

Film
Speelweek 18 maart t/m 24 maart

Filmhuis Lumière, Bogaardenstraat 40b
Il ladro di bambini, 20.00
Mau Mau, 20.30
Night on earth, 22.00
Raise the red lantern, do, vr en za 23.00

Cinema Palace Wyckerbrugstraat niet ontvangen

Mabi, Kleine Gracht 24A
Bodyguard, dag, 21.15, do t/m zo ook 18.30
The distinguished gentlemen, dag., 21.15, za, zo, wo 14.30, do t/m zo ook 18.30
Honey I blew up the kid, za, zo, wo 14.30
Scent of a woman, dag, 20.15, za, zo, wo 14.15
Daens, dag., 21.15, za, zo, wo 14.30, do t/m zo ook 18.30
Tom and Jerry, the movie, za, zo, wo 14.30

Cine "K", St. Bernardusstraat 13
Orlando, dag, 21.00



Stereotype

Ik wil nog wel eens voor verwarring zorgen; in algemene zin (door domme, lelijke of onware dingen te zeggen), maar spectieker wat betreft mijn identiteit.

Mijn sonore stem is er debet aan dat negen van de tien telefoonbureaucraten mij als 'mijnbeer' aanspreken. Toen ik hier in de straat kwam wonen moesten de buurmeisjes (3, 9 en 11 jaar oud) eerst even verifiëren hoe het zat voordat ze me op straat gedag schreeuwden.

'Ben jij een meisje?' Hoe vaak ik dat al niet heb moeten horen!

Met die stem heb ik inmiddels vrede. Maar vorige week, in de wachtkamer van de tandarts, vroeg zo'n klein ratje (Daalhof's crapuul van een jaar of zeven) 'Ben jij een meisje?'

'Ja hoor,' en ik dacht weer te moeten gaan uitleggen dat er ook meisjes zijn zonder een Linda-de-Snol-piepstemmetje.

'Maar er zitten geen bakken onder je schoenen...' Dit was andere koek, want inderdaad sloten zich gymbies rond mijn maatje 39! De wereld voor dit ettertje bestond klaarblijkelijk uit behakten en onthakten. Ik keek naar zijn moeder en stelde: 'Nou en?' 'Metsjes hebben altijd bakken, en jongens niet. Jij bent geen metsje.' Bijna smekend keek ik naar de baarmoeder waarin dit gnoompje allerhande stoffen en misschien zelfs levenswaarden van ma tot zich had genomen; mens, spreek tot die vleesgeworden snottebel dat de wereld niet zo simpel in elkaar zit. Hakken = vrouw, geen bakken = man. Ha! Hier trof ik de wortel van veel wereldproblemen!

*Hakken = vrouw, geen bakken = man
Man = stoer, vrouw = slappe hap
Wit = goed, zwart = slecht*

110 in bebouwde kom = goed, 50 = slome trut

Maastrichts = verbeven, Hollands = verdorven

Nederlander = zuiver, alles daarbuiten

= gore crimineel

Noord = vlijt, Zuid = lui

'Ja, zo zit het, Väske,' stelde moeder. Godberemetijd! Ik zag de afgelebberte burgertrut met haar bekrulspelde rotkop bij het opstaan al met haar lompe onderdanen in van die afgrijselijke slippertjes schieten (stiletto-beels en een geil pluizig pluimpje op de neus wat zo aardig kleurt bij de doorzichtige babydoll die na vijftien jaar intensief gebruik nu begint te spannen om een reusachtige bilpartij waar Bertha IV, de prijskoe van mijn oom, trots op zou zijn), en daarna bij het ontbijt: 'Allee Väske, rommedoe met sjoep ète! Al de rest is Hollendsj smeerpierperle!'

Eva



Handel in meesters

„In de eerste jaren van de beurs gingen we op zo'n dag golf spelen op het middenpad, want er kwam toch niemand. Maar moet je nu eens zien.” Rob Noortman, kunsthandelaar te Maastricht, wijst tevreden met zijn forse Monte Cristo naar de drommen bezoekers die op een dinsdagmiddag langs zijn stand schuifelen. Mensen met smaak, geld en oog voor schoonheid en nog meer oog voor elkaar. Plotseling legt hij de sigaar in de asbak en veert hij op uit zijn stoel om een praatje te maken met een van de bezoekers. Als hij twee minuten later terugkomt verontschuldigt hij zich: „Die moest ik even gedag zeggen, iemand van het Rijksmuseum, heb ik laatst nog een pracht van een Heda aan verkocht.”

BERICHT UIT MAASTRICHT

Noortman heeft op de achttiende editie van The European Fine Art Fair het mooiste plekje, midden in het MECC op een viersprong tegenover zijn Londense collega-concurrent Johnny van Haeften en de antiquairs Vandervan & Vandervan uit Den Bosch en Jan Dirven uit Antwerpen. „Mogen wij het beste plekje hebben?” zegt hij een beetje verongelijkt. „Wij zijn toch de oprichters van deze beurs, die in het begin dat risico hebben genomen? En zeg nou eerlijk,” voegt hij er met een knipoog aan toe: „Ik heb toch ook de mooiste schilderijen?” Bescheidenheid is een van de voornaamste kenmerken van kunsthandelaar Noortman. Een schilderij van Pieter de Hooch, een binnenplaats van een Delfts huis met een doorkijkje naar een gracht, heeft hij thuisgelaten. Een van de redenen is dat hij zijn concurrenten niet de ogen uit wil steken. „Trouwens: zoiets verkoop je toch niet op een beurs. Dat doek is bestemd voor een museum en dat komt met zijn deskundigen liever naar de zaak om het op het gemak te bekijken. En het is ook heel goed mogelijk dat we het een tijdje uitlenen aan een museum dat serieuze belangstelling heeft. Kunnen ze even kijken hoe het daar hangt.” Noortman kocht het werk van De Hooch in december samen met enkele collega-handelaren op een veiling bij Christie's in Londen voor 4,4 miljoen pond sterling. Het pond was toen net gedevalueerd, maar de taxatie stamde nog uit de tijd dat het pond hoog stond. „Omdat de koopprijs aardig in de buurt van de taxatieprijs lag, was dat dus een aardig voordeeltje,” zegt hij achteloos. Hoe (ver)koopt men een schilderij? Dat ligt helemaal aan de periode waaruit het schilderij stamt, legt Noortman uit. Hij is zelf gespecialiseerd in zeventiende-eeuwse Hollandse meesters en negentiende-eeuwse Franse impressionisten. Dat betekent dat hij het nooit meemaakt dat een klant langs zijn stand loopt, „wat moet dat kosten?” roept en zonder met zijn ogen te knippen het chèqueboek te voorschijn haalt. Mensen die voor de kick een paar ton neertellen voor een doek, zijn alleen te vinden in de sector van de moderne kunst mee: „Yuppen die in korte tijd veel geld hebben verdiend op de effectenbeurs, doen zoiets. Het is hun schuld dat de prijzen voor moderne kunst waanzinnig uit de hand gelopen zijn. Tien of twintig miljoen voor een De Kooning, waar slaat dat

nou op? Het kon ook niet uitblijven dat daar enorme klappen vielen bij de eerste tekenen van economische crisis. Bij ons komt het wel eens voor dat je op de beurs zelf een schilderij verkoopt voor enkele tienduizenden guldens, maar normaal gesproken gaat er heel wat tijd en moeite overheen voordat iemand besluit een oude meester te kopen. Wij kunnen pas over drie maanden zeggen of wij een goede beurs hebben gehad.”

Noortman onderscheidt zijn klandizie in drie categorieën: musea, particulieren en getrainde verzamelaars. Musea doen er lang over om te besluiten of een werk in de collectie past en moeten dan het geld bijeen zien te krijgen. Een recent voorbeeld is de aanschaf door het Rijksmuseum van Rembrandts portret van Johannes Uytenboogaert. De benodigde 18 miljoen („Dat is zeker niet teveel geweest. Er was maar één ding mis met dat schilderij: dat ik het niet heb verkocht,” oordeelt Noortman over de omstrede aankoop) moest her en der via stichtingen en sponsors worden opgehoest. Noortman maakt dat soort transacties regelmatig mee. Zo duurde het maanden voordat het Tel Aviv Museum of Art het geld bijeen had om een Rubens (portret van Madame de Vicq) aan te kunnen kopen en moest hij liefst een jaar geduld hebben voordat het Rijksmuseum een beroemd stilleven van Heda kon verwerven: „Er waren meer gegadigden, maar ook al duurde het veel langer en bracht het minder op, ik vond dat die Heda alleen in het Rijksmuseum paste en dat een zo belangrijk cultuurgood niet naar het buitenland mocht.”

Particuliere klanten hebben minder te besteden, maar zijn niet minder zorgvuldig, weet Noortman uit ervaring: „Verzamelaars van oude meesters zijn bedaagde mensen die uitvoerig wikkelen en wegen. Ze laten eerst nog eens een deskundige naar het schilderij kijken, onderhandelen eventueel over de inruil van een ander stuk, willen eerst nog eens zien hoe het thuis hangt en nemen dan pas een beslissing. Alleen de geoefende verzamelaar, die precies weet wat hij wil, kan nog wel eens een snel besluit nemen.” Terwijl hij dat zegt, komt een Frans sprekende dame informeren naar de prijs van een impressionist. „Driehonderdvijftigduizend,” antwoordt Noortman op geoefende toon: niet te hard, niet te zacht. „Dollars?” „Nee, guldens” „Hoeveel franc is dat?” „Belgische of Franse?” „Franse” „Un million,” rondt de verkoper in spe af. „Merci beaucoup” Dame loopt door, affaire à suivre. „Was dat nu een potentiële koper?” „Zou best kunnen,” zegt de kunsthandelaar, terwijl hij de dame discreet nakijkt: „Dure bril, dure schoenen en verstand van kunst.”

Kunsthandelaar te Londen en Maastricht, een van de twaalf grote jongens in Nederland, gewend aan mooie dingen, kasteelheer in Borgloon, autodidact, begonnen met een tapijtenzaak in Heerlen. „Wij vliegen met ons vliegtuig vanuit Maastricht naar alle bestemmingen,” laat hij via de radioreclame van Maastricht - 'Vleugels voor Limburg' - Airport weten. Waarom hij wel en wij niet? „Je hebt een paar eigenschappen nodig: bezetenheid, Fingerspitzengefühl en je eigen limieten kennen: nooit denken dat je het zelf allemaal weet.”

Jacques Herraets

Kunsthandelaar Rob Noortman: „Verzamelaars van oude meesters zijn bedaagde mensen die lang wikkelen en wegen” (foto Franco Gori)